
Helyi Esélyegyenlőségi Program

KISLIPPÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	64
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	72
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	73
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	74
1. A HEP IT részletei.....	74
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	74
A beavatkozások megvalósítói.....	76
Jövőképünk.....	78
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	79
3. Megvalósítás.....	84
A megvalósítás előkészítése	84
A megvalósítás folyamata.....	85
Monitoring és visszacsatolás	88
Nyilvánosság	88
Érvényesülés, módosítás.....	91
4. Elfogadás módja és dátuma.....	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kislippó Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kislippó község Baranya megyében, a Villányi hegységtől délre, a Duna és a Dráva által határolt háromszögben, a Drávamelléknek nevezett területen helyezkedik el. Magyarország legdélibb települései közé tartozik. Területe 837 ha, ebből a belterület 68 ha, 8,1 %. Szomszédos települései: Márok, Magyarbóly, Illocska, Ivándárda, Lippó. Alapfokú település, a Magyarbólyi Körjegyzőséghez tartozik, Villány és Siklós vonzáskörzetében van.

A település első lakói németek, majd görög keleti délszlávok voltak, 1840 körül telepedtek le katolikus délszlávok és magyarok. A szerb lakosság 1920 körül visszatelepült Szerbiába. Jelenleg a község lélekszáma 290 fő, nemzeti összetételét tekintve mára csak magyarok lakják.

A lakosság korösszetételét is vizsgálva sajnos előregedő településről van szó. A születések száma a községben egyre kevesebb (évente 1-2 fő), a fiatalok, ha módjukban áll fejlettebb településekre költöznek, így az idősebb, vagy anyagilag nagyon rosszul álló családok maradnak csak helyben. A halálozások és az elköltözések nagyobb arányt képviselnek, mint a születések és betelepülések, így nemcsak öregszik a lakosság, de folyamatosan csökken is a lélekszám.

Aprófalú jellegéből adódóan erősen funkcióhiányos Kislippó község. Egy élelmiszer boltja van, a presszó bezárt. A bolt pb- gázcseretelepet is működtet. Az egyéb vásárlási igényeiket mozgóboltokkal, illetve más településeken történő vásárlással elégíthetik ki a lakosok.

Nyilvános telefonállomással rendelkezik és a lakások körülbelül felében van vezetékes telefon is. A kábeltelevíziós rendszer szintén legalább a lakások felébe bekötésre került. A lakások 98 %-a ellátott vezetékes ivóvízzel, a villamosenergia ellátás 100 %-os, kiépült a gázvezeték, a szennyvízcsatorna-hálózat tervei elkészültek, megépítésére az önkormányzat a gesztor magyarbólyi önkormányzattal folyamatosan pályázik.

Foglalkoztatottság és munkaerő tekintetében a helyzet kedvezőtlen, a lakosság alig 30 %-a munkaképes, jelenleg 9 fő rendszeres szociális segélyből tartja el családját. A község fő munkaadója a Bóly Zrt. Kislippói Gazdasága és viszonylag sokan élnek idegymunkából. A nyilvántartott álláskeresők száma 24 fő, a munkanélküliségi ráta magas, 13 %-os.

A településen az iskola és az óvoda is megszűnt, iskolába Magyarbólyra, óvodába pedig Magyarbólyra és Lippóra járhatnak a gyerekek.

A közigazgatási szolgáltatások a helyi közalkalmazotton keresztül minimális szinten jutnak el a lakossághoz, így ügyeiket a hivatal székhelyén, Magyarbólyban intézhetik. Ugyanígy postahivatal és gyógyszerár sem érhető el helyben, ezeket is csak Magyarbólyon, vagy Villányban tudják a lakosok elérni.

Egészségügyi ellátás tekintetében is viszonylag ellátatlan a település, mivel a háziorvos csak heti egyszer rendel közvetlenül a faluban, egyébként a magyarbólyi rendelőben lehet a panaszokkal megkeresni. Gyermekorvosi ellátás még Magyarbólyon sincs, az legközelebb (heti 1 alkalommal) Villányban vehető igénybe.

Házi segítségnyújtás szolgáltatást biztosítja az önkormányzat, jelenleg 1 fő házigondozóval, maximum 6 elláttal. Jelzőrendszeres ellátás már csak időlegesen működik.

A szociális szolgáltatások között fellelhető továbbá a szociális étkeztetés biztosítása, melyet jelenleg 32 személy vesz igénybe, az elláttak száma lassan de fokozatosan csökken.

A családsegítő és gyermekvédelmi szolgáltatást a Beremendi Szociális Alapszolgáltatási Társulás tagjaként az önkormányzat az Alapszolgáltató Központ Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatát által nyújtja, melynek családgondozói rendszeresen látogatják a település érintett lakosságát, illetve ügyfélfogadást tartanak Magyarbólyon és Beremenden is.

Bár sajnos a falu folyamatosan öregszik az idősek ellátása mégsem biztosított, nincs a községben részükre nappali ellátást nyújtó intézmény.

A község működtet faluházat, de ez szakfeladati szinten nem jelenik meg, mivel alig köthető hozzá tényleges tevékenység, működési engedéllyel rendelkező művelődési háza nincs. Ugyanakkor a közművelődés alapfokon mégis biztosított, mivel Kislippó tagja a mozgókönyvtári rendszernek, így egy nagyon aktív könyvtárat tud működtetni, amely a teleházat is magába foglalja.

Emellett aktív civil élet is folyik a településen, két hivatalosan bejegyzett egyesület működik a községben. A Kislippó Lakóiért Egyesület a lakosság egészére nézve szervez programokat, míg a Kislippói Labdarúgó Egyesület a sportkedvelőket gyűjti egy csokorba. Mindkét egyesület aktívan működik, és az önkormányzat támogatását élvezi.

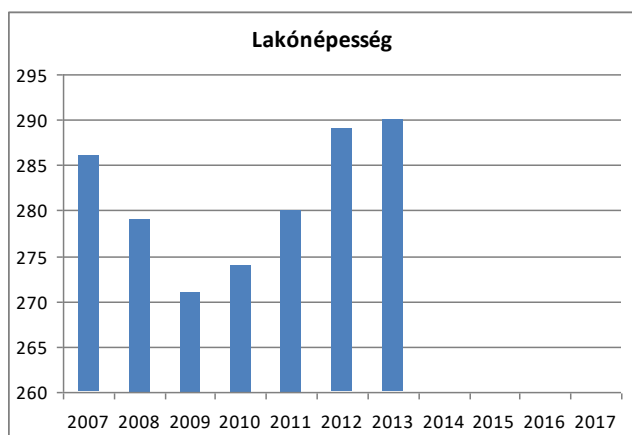
Bár nem a község bejegyzett egyesületei, de kötődése van Kislippóhoz a Magyarbólyi Polgárőr Egyesületnek és a szintén magyarbólyi Karasica Hagyományőrző Egyesületnek is. Mindkét egyesület kislippói lakost is tudhat tagjai között, a polgárőrségnek külön kislippói tagozata is van. Ez a tagozat szintén partnerségi megállapodásban áll az önkormányzattal a falugondnoki szolgáltatás biztosítása érdekében. Mindkét külső egyesület rendszeresen szerepel az önkormányzat községi rendezvényein és szintén élvezik annak anyagi támogatását.

A községben működik falugondnoki szolgáltatás. Ennek célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos kistelepülések és tanyák esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a települések szolgáltatási funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése. Igény szerint a kistérségi közlekedési szolgáltatásokban való részvétel.

Lakónépesség számának változása

	Fő	Változás
2007	286	
2008	279	98%
2009	271	97%
2010	274	101%
2011	280	102%
2012	289	103%
2013	290	100%

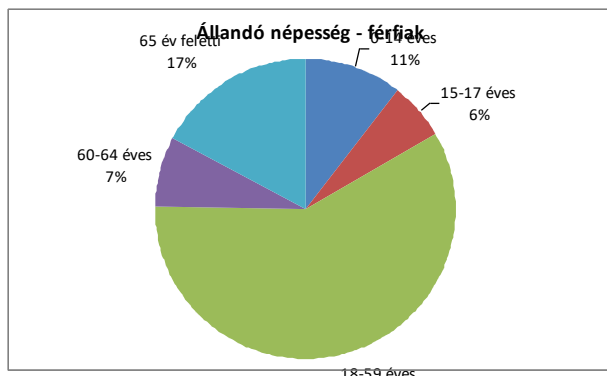
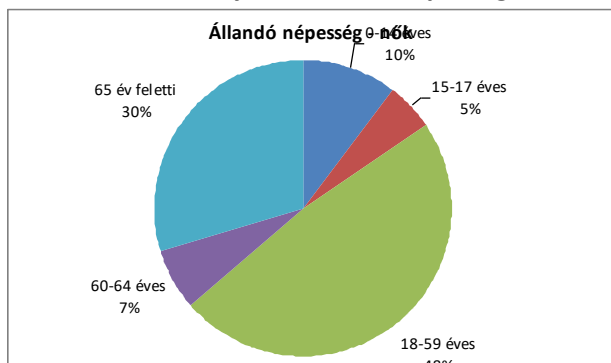

állandó népesség száma	290 fő
nő	136
férfi	144
0-2 évesek	5
0-14 éves nők	14
0-14 éves férfiak	16
15-17 éves nők	7
15-17 éves férfiak	9
18-54 éves nők	65
18-59 éves férfiak	88
60-64 éves nők	9
60-64 éves férfiak	11
65 év feletti nők	40
65 év feletti férfiak	26

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességen az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes számát értjük.

Nők és férfiak aránya az állandó népességből:

Természetes szaporodás meghatározása:

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	1	4	-3
2009	1	4	-3
2010	3	3	0
2011	2	4	-2
2012	3	4	-1
2013	1	3	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2007-től kezdődően, egészen 2011. évig elmondható, hogy a településen sajnos több temetést tartanak, mint keresztelőt. Kivételt csak a 2010. év jelent ebben az időintervallumban, amikor a születések száma és a halálozások száma megegyezett. Ebből is látszik, amit korábban az elvándorlásoknál kimutattunk, hogy a fiatalok a kevés munkalehetőség miatt elvándorolnak, és inkább a városokban és a több munkalehetőséggel rendelkező településeken alapítanak családot.

Ez tény a települést a további elöregedés irányába sodorja. Sajnos változtatni a helyzeten nem könnyű, mert a munkahely alapítás feladata egy önkormányzat lehetőségét napjainkban meghaladja, a szűkös anyagi források miatt ez gyakorlatilag lehetetlen. Amit egy települési önkormányzat a napjainkban nyújtani tud, az a közfoglalkoztatási program. Ennek a foglalkoztatási ideje is kötött, maximum egy év, a további kilátásokat előre látni nem lehetséges. A vállalkozások a településen szintén csak adott számban képesek foglalkoztatni, általában saját maguk dolgoznak, vagy családon belül foglalkoztatnak.

Állandó jellegű odavándorlás és elvándorlás egyenlegének meghatározása:

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	4	7	-3
2009	10	10	0
2010	11	4	7
2011	18	6	12
2012	12	9	3
2013	11	6	5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó jellegű odavándorlás és elvándorlás egyenlegével azt kívánjuk megmutatni, hogy a település milyen „vonzerővel” rendelkezik. Az adatból pontos következtetéseket levonni nem lehet, tekintettel arra, hogy míg 2007-ben jóval több volt az odavándorlás, úgy ez az arány 2008. évre, a fordítottjára változott és nagyságrendekkel megnőtt az elvándorlások száma. 2009-ben újra többen költöztek a településre, viszont 2010-re megint az elvándorlás volt a meghatározó. Fentiekből levonható, hogy nagyjából évente változik a településre költözők és elvándorlók száma. Ez minden bizonnyal összefügg a korábbiakban leírt munkaerő-piaci helyzettel is.

A település öregedési indexének meghatározása

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	83	56	148,2%
2008	59	35	168,6%
2009	62	33	187,9%
2010	63	32	196,9%
2011	65	35	185,7%
2012	64	33	193,9%
2013	62	32	193,8%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexből jól látható, hogy a település előregedő, a fiatalokkal szemben többségben vannak az idősek.

A környéken nagyon kevés munkahely található, az álláshelyek telítettek, ezért a fiatalok a letelepedés helyett, inkább nagyobb városokba, vagy azok mellé költöznek. Ott alapítanak családot, gyermekeik oda járnak iskolába. Azon kevés fiatalok közül, aki Kislippón marad, vagy itt telepedik le, néhányan gyermekeiket csak nehezen, szegényes környezetben tudják felnevelni.

Vannak kivételek is a településen, ezen családok felnőtt tagjai a környéken vannak foglalkoztatva, biztos jövedelemmel rendelkeznek.

Értékeink, küldetésünk

Településünk legnagyobb értéke sokszínűségében rejlik. A jó minőségű termőföldek környezet, a szociális- és egészségügyi ellátás, a kulturális szolgáltatások, valamint a civil szervezetek léte és munkájának minősége mind alapot adhatnak arra, hogy településünkön mindenkinek esélye legyen a jó minőségű szolgáltatásokra, a megfelelő életkörülményekre.

Kislippó Község Önkormányzat az alábbi küldetést tekinti sajátjának:

A múlt történelmi és természeti értékeit megőrizni fontos feladatunk. Ezen túlmenően a változások előidézőiként az utókor számára maradandót alkotni és hátrahagyni szintén lényeges küldetés. Megfelelni a helyi lakosok igényeinek, ugyanakkor világunk változást sürgető kihívásainak is. A település életét felelősen irányítani, gazdasági, társadalmi és környezeti adottságait minél teljesebb mértékben kihasználva fejlődését elősegíteni és a különböző forrásokat felkutatva cselekedni. A település gazdasági növekedését felgyorsítani, a lakosság életkörülményeit javítani, úgy, hogy közben megőrizzük a helyi hagyományokat, szokásokat és értékeket, valamint figyelembe vesszük az esélyegyenlőségi szempontokat, amelyek áthatják a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a település életének alakítása során. A település mindenkié, aki közösségünk életét megőrizni, építeni és jobbra tenni akarja.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) célja a szociális szempontból befogadóbb társadalom megteremtése, a hátrányos helyzetben élő állampolgárok segítése, támogatása, életminőségük javítása.

Alapvető célunk, hogy Kislippó község olyan település legyen, ahol a lehető legteljesebben érvényesül az az alapelv, mely szerint minden ember egyenlő.

Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Kislippó település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- Szolidáris, összetartó társadalom megteremtése, az esélyegyenlőség biztosításával, a hátrányos megkülönböztetés visszaszorításával, s a társadalmi szakadék megszüntetésével.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak az itt élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Tartalmazza a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a helyi együttműködési rendszer bemutatását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2013-ban a Képviselő-testület elfogadta a 1/2013. (II.11.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, megállapítsa az önkormányzat által helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális rászorultságtól függő egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

Célja továbbá, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

Kislippó Község Képviselő-testülete az alábbi ellátási formákat biztosítja:

a) szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások, melynek formái:

- aktív korúak ellátása (rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás)
- lakásfenntartási támogatás (normatív)
- átmeneti segély
- temetési segély
- születési segély

b) természetbeni ellátások, melynek formái:

- rendszeres szociális segély
- lakásfenntartási támogatás
- átmeneti segély
- temetési segély
- köztemetés
- közgyógyellátás

c) személyes gondoskodást nyújtó ellátások, melynek formái:

Szociális alapszolgáltatások:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás

- családsegítő szolgálat
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Minden évben kapnak a gyermekek iskoláztatási támogatást, azzal a céllal, hogy az iskolakezdés okozta magas kiadásokon némiképp enyhítsen az önkormányzat,

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A térségi társulási kapcsolódások Kislippó település tekintetében jól mutatják, hogy minden nagyobb megvalósítani kívánt projekt kapcsán, a magasabb számú foglalkoztatás érdekében és a település lakosságának a munkaerő-piacon történő elhelyezkedését segítő programok megvalósításában saját és egyéb forrásból, valamint a környező más településekkel közösen, a költségeket megosztva, együtt tesz lépést a jobb jövő irányába. A környező településekkel közösen tartják fenn és működtetik a Magyarbólyi Óvodát. Kapcsolatban áll a bólyi és lippói térséggel is, Kislippóról oda is és Magyarbólyra is járnak iskolába a gyerekek. A Beremendi Szociális Alapszolgáltatási Társulás tagjaként az Alapszolgáltató központon keresztül oldja meg a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások nyújtását, a szociális étkeztetés területén pedig, hasonlóan a kirendeltséghez tartozó többi településhez, Magyarbólyi konyháról szállítja az ételt az arra rászorulóknak.

Hatékonyan, egymást segítve dolgoznak együtt mind a munkavállalók, mind pedig a vezetőség és a szervezők.

2.2 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze.

Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

Jelentős segítséget nyújtottak továbbá a releváns adatok összegyűjtéséhez az önkormányzat, valamint az önkormányzat társszervei és intézményei nyilvántartásai és statisztikái.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján az egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A mélyszegénységben élő családok problémáját azonban nem lehet kizárólag a roma nemzetiségű lakosokra kivetíteni. Sok magyar nemzetiségű család él hasonlóan rossz anyagi helyzetben. Kislippó településen nincs olyan személy, aki roma nemzetiségűnek vallja magát, de a mélyszegénység problémái itt is fellelhetők.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a korábbi években kis számban a romák.

Településünk tapasztalatai szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte, egészségromlás.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő piaci integráció

A községben sok ember számára munkalehetőséget biztosít a Bóly Zrt Kislippói telephelye.

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az

iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A munkaképes lakónépesség és a nyilvántartott álláskeresők aránya

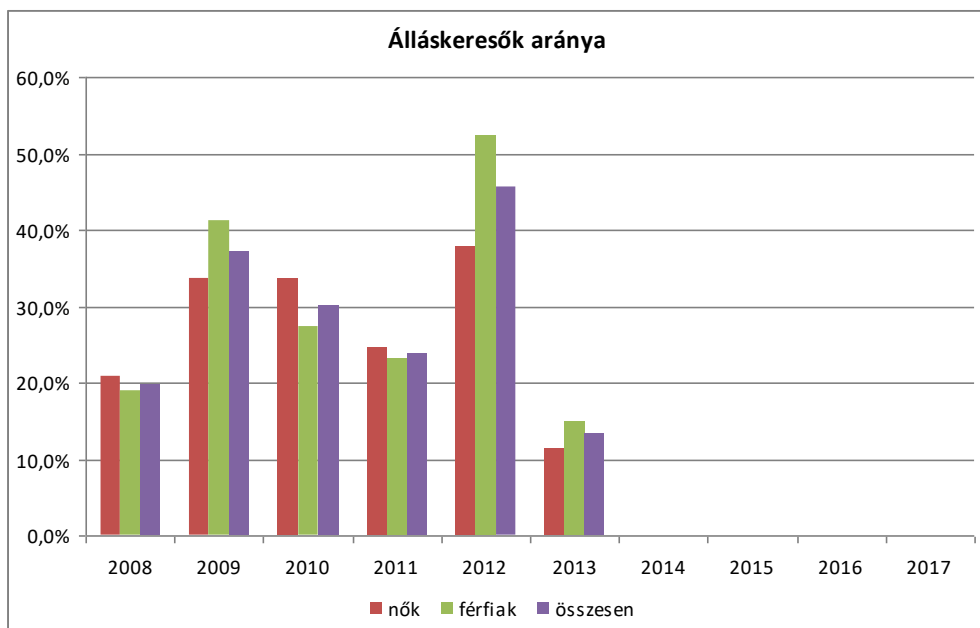
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	77	105	182	16	20,8%	20	19,0%	36	19,8%
2009	86	80	166	29	33,7%	33	41,3%	62	37,3%
2010	86	110	196	29	33,7%	30	27,3%	59	30,1%
2011	89	112	201	22	24,7%	26	23,2%	48	23,9%
2012	87	101	188	33	37,9%	53	52,5%	86	45,7%
2013	88	94	182	10	11,4%	14	14,9%	24	13,2%

A mélyszegénység és a munkanélküliség egy másik kiváltó oka a szülői rossz minta generációkon keresztül érezhető átvétele. Sokkal nehezebb egy olyan fiatalok személy helyzete, aki a családjában generációkon át a rossz példát látja. Vannak alkoholisták, munkanélküli szülők, akiknek már a felmenői is leszakadtak a társadalomból. Ezekben a családokban nincs meg a szülők részéről az ösztönzés, nincs jutalmazva dicsérettel a gyermek, ha jól teljesít az iskolában, nem ösztönzik a továbbtanulásra sem. A legfontosabb cél ezekben a családokban, hogy az iskolából kikerülve a gyermek mielőbb munkába állhasson, abból a célból, hogy a család még egy fő jövedelmével gyarapodhasson. Ezek a gyermekek végzettség és szaktudás hiányában a szülőkhöz hasonlóan csak segédmunkásként, illetve mezőgazdasági munkában tudnak elhelyezkedni. Ezek a munkák általában csak ideiglenes munkák, ezért télen még rosszabbra fordul a helyzet.

Legfőbb és legáltalánosabb probléma a térség rossz munkaerő-piaci helyzete.

A munkaképes lakosság számához viszonyítva a településen élő munkanélküliek száma az évek előre haladtával egyre nőtt. Ez a jelenség a környező településeken is észlelhető. Ez alól kivételt jelent a 2013-as esztendő, tekintettel a közfoglalkoztatási programra, elmondható azonban, hogy ez nem jelent hosszútávú megoldást a munkanélküliségre, hiszen a program léte időszakos, és

mintegy hídként szolgál a munka világába történő visszavezetés céljával. A tényleges munkahely kevés, az önkormányzat munkahelyet pedig csak közfoglalkoztatás keretében képes teremteni.

A nyilvántartott álláskeresők számának meghatározása korcsoportra bontva

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	36	62	59	48	86	24
20 éves és fiatalabb	fő	0	3	1	1	2	1
	%	0,0%	4,8%	1,7%	2,1%	2,3%	4,2%
21-25 év	fő	2	4	11	4	11	2
	%	5,6%	6,5%	18,6%	8,3%	12,8%	8,3%
26-30 év	fő	3	10	3	4	9	3
	%	8,3%	16,1%	5,1%	8,3%	10,5%	12,5%
31-35 év	fő	2	4	3	4	7	3
	%	5,6%	6,5%	5,1%	8,3%	8,1%	12,5%
36-40 év	fő	9	10	10	7	6	4
	%	25,0%	16,1%	16,9%	14,6%	7,0%	16,7%
41-45 év	fő	4	9	6	7	15	2
	%	11,1%	14,5%	10,2%	14,6%	17,4%	8,3%
46-50 év	fő	5	8	7	8	16	3
	%	13,9%	12,9%	11,9%	16,7%	18,6%	12,5%
51-55 év	fő	8	9	9	8	12	4
	%	22,2%	14,5%	15,3%	16,7%	14,0%	16,7%
56-60 év	fő	3	5	8	5	8	2
	%	8,3%	8,1%	13,6%	10,4%	9,3%	8,3%
61 év felett	fő	0	0	1	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	1,7%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból látható, hogy a munkanélküliség mind a fiatalabb, 26-30 éves korosztályt érinti, mind pedig a középkorú és idős korosztályt. Az álláshelyeket az emberek meg akarják tartani, gyakran nyugdíjkor eléréséig dolgoznak benne, esetleg még azt követően is. Mivel új munkahelyek teremtésére nemigen van lehetőség és forrás, ezért éveken át nincsenek megüresedő álláshelyek. Egy fiatal embernek gyakran hosszú éveket kell várnia, míg végül valahol biztos megélhetést nyújtó álláshelyet talál.

A nyilvántartott munkanélküliek és a tartós munkanélküliek aránya a településen

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	16	20	36	7	8	15	43,8%	40,0%	41,7%
2009	29	33	62	7	8	15	24,1%	24,2%	24,2%
2010	29	30	59	9	10	19	31,0%	33,3%	32,2%
2011	22	26	48	7	13	20	31,8%	50,0%	41,7%
2012	33	53	86	10	12	22	30,3%	22,6%	25,6%
2013	10	14	24	5	6	11	50,0%	42,9%	45,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

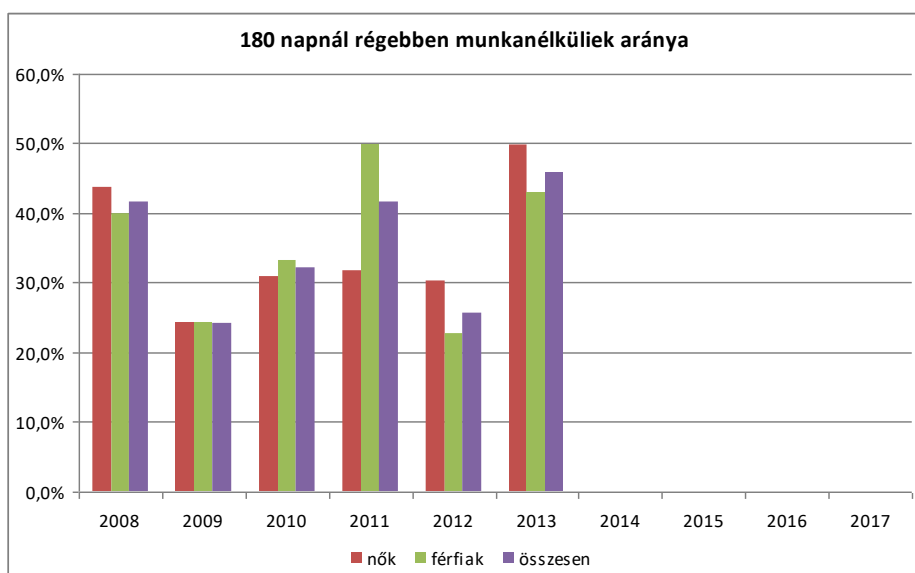
A nyilvántartott álláskeresők közül a nők száma minden évben alacsonyabb a férfiak számánál, ez vonatkozik a tartósan munkanélküli nőkre és férfiakra is.

A gyermeket vállaló anyák sokkal nehezebben találnak állást, mint a férfiak, ezért kénytelenek hamarabb visszatérni a munka világába. Hátrányos helyzetben vannak azok a nők, akiknek még nincs gyermekük, tekintettel arra, hogy még gyermekvállalás előtt vannak és minden bizonnyal belátható időn belül terhesség miatt kiesnek a munkából.

Nem általánosítva, de számos esetben egy felvételi elbeszélgetésen ki nem mondott ok egy gyermekvállalás előtt álló nő elutasítása.

Továbbá hátrányos helyzetben van az is, aki kisgyermeket nevel, tekintettel arra, hogy a gyermeket nevelő édesanyáknál előfordul gyermekgondozási táppénz, melyet a munkahelyek sajnos nehezen tolerálnak.

Sohasem éri szó szerint diszkrimináció a fent említett nőket, de ha rajtuk kívül más is pályázik egy állásra, akkor az esélyük velük szemben érezhetően csökken.

A pályakezdők és a nyilvántartott álláskeresők aránya

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	263	136	127	251	130	121	12	4,6%	6	4,4%	6	4,7%
2011	176	77	99	167	74	93	9	5,1%	3	3,9%	6	6,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

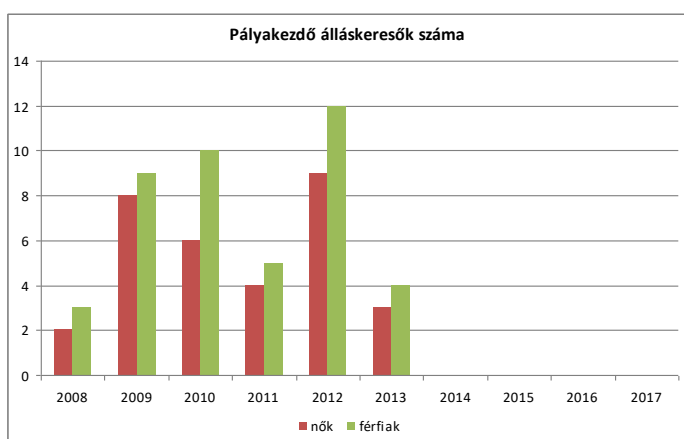
Nem elhanyagolható a pályakezdő álláskeresők száma sem.

Napjaink egyik fő problémája az, hogy a fiatal generáció tapasztalat és gyakorlat hiányában, valamint álláshely hiányában nem tud a környéken munkába állni. Ennek egyenes arányos következménye, hogy megnő a településről elvándorlók száma, mert a fiatal párok városokba, nagyobb centrumok közelébe költözni a munkavállalás miatt, és itt fognak családot is alapítani. Ez a tapasztalat sajnos településünket is érinti.

Alacsony iskolai végzettség kimutatása a pályakezdők körében

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak.

A település iskolázottsági mutatói rosszak. A 15 évesnél idősebb munkanélküli lakosság több mint fele kizárólag általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Ez visszavezethető a generációkon átlátott rossz példára, a szülői ösztönzés hiányára. A továbbtanulás hiánya képzetlenséghez vezet, az ilyen fiatalok kizárólag segédmunkásként tudnak elhelyezkedni, idegymunkákat tudnak vállalni.

Nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	36	2	5,6%	5	13,9%	29	80,6%
2009	62	1	1,6%	18	29,0%	43	69,4%
2010	59	4	6,8%	22	37,3%	33	55,9%
2011	48	5	10,4%	18	37,5%	25	52,1%
2012	86	4	4,7%	30	34,9%	52	60,5%
2013	24	2	8,3%	4	25,0%	16	66,7%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

Általános Iskolai felnőttoktatásban részesülők száma

Általános iskolai felnőttoktatásban Kislippó település lakosai közül senki sem részesül. Ennek egyik fő oka a korábbiakban említett családi „rossz példa” követése. Azokban a családokban, ahol a szülőknek nincs semmilyen iskolázottságuk, ott nincsenek ösztönözve a gyermekeik sem.

Az önkormányzat állami támogatással lehetőséget biztosít négy fő részére, hogy 2013-ban egészségőr, település karbantartó, motorfűrész kezelő és kazánfűtő képzésen vegyenek részt.

Forrás: helyi adatgyűjtés

Közfoglalkoztatásban résztvevő romák számának aránya

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás új rendszere. Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát a település aktív korú népességének nagyságával, látszik, hogy a közfoglalkoztatás jelentős, ugyanakkor nem elégséges szerepet tölt be a település helyi munkaerejének foglalkoztatásában, ez a foglalkoztatási forma csak részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket.

A mélyszegénységben élők foglalkoztatásában azonban még ezzel együtt is jelentős szerepet kapnak a közfoglalkoztatási programok. Ezen csoport igen jelentős részének a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen reális esélyt a munkavállalásra.

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma
2010	6	15%	0
2011	4	13%	0
2012	5	17%	0
2013	16	23%	0

Forrás: Önkormányzat adatai

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

A hátrányos megkülönböztetést bizonyítani nagyon nehéz, mivel a mélyszegénységben élők és a romák esetében is sokan közülük alulképzettek, és így sokszor az alacsony képzettség, és nem az etnikai hovatartozás az indok az elutasításnál.

A településen regisztrált vállalkozások száma

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma
2008	11	3	2	3
2009	8	3	2	3
2010	9	3	2	3
2011	14	2	1	3
2012	8	1	1	3
2013	7	1	1	3

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A településen főként egyéni vállalkozások működnek, de van itt a Bóly Zrt-nek is telephelye, ahol nagy számban dolgoznak helyi lakosok. A terület mezőgazdasági jellege miatt főként ebben a szektorban működnek családi illetve egyéni vállalkozások is.

Állami szektorban foglalkoztatott személy a település falugondnoka. Ő az önkormányzat alkalmazásában áll. A gyermekek óvodába és iskolába történő szállítását, valamint a szociális étkezők ebédjének kihordását végzi. A másik foglalkoztatott személy a hivatalsegéd, aki a hivatalban, helyben tud bizonyos dolgokban tájékoztatást adni, és a kézbesítést is végzi. Van egy fő önkormányzati alkalmazott, akit szintén ebbe a kategóriába soroltunk be, ő a teleházat és a könyvtárat vezeti.

Legközelebbi centrum, illetve a megyeszékhely elérhetősége

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthe- tőség	átlagos utazási idő kerékpárral
Legközelebbi centrum	10perc	6	20perc	0	0	0	40perc
Megyeszékhely	50perc	6	80perc	0	0	0	n.a.
Főváros	180perc	6	300perc	0	0	0	n.a.

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A településhez legközelebb eső centrumon Villány várost értjük. Magyarbóly mintegy 6 km-re található Kislippótól, itt található háziorvosi szolgálat, posta, iskola, óvoda, gyógyszertár, közös önkormányzati hivatal, védőnő. A település könnyen elérhető kerékpárral, mintegy 20-25 perc alatt, illetve autóbuszsal, gépjárművel. A környéken sokan járnak kerékpárral. Naponta 6 pár autóbusz közlekedik Magyarbóly felé, illetve Magyarbólyon át Villány felé. Villány a településhez legközelebb eső város. Busszal mintegy 15-20 perc alatt elérhető, de sokan járnak kerékpárral is.

A megyeszékhelyre, Pécsre a lakosok általában vonattal utaznak. Közvetlen vonatjárat Kislippóról nincsen, a szomszédos Magyarbóly településen van lehetőség vonatra szállni és naponta 4 pár vonatjáratral Pécsre utazni.

Bevásárlási szándékkal sokan járnak Siklós városba, általában autóbuszsal, ide is indul naponta négy pár járat. Itt található több szupermarket, orvosi ügyelet és egyéb városi szolgáltatások is. A főváros mindegy 260 km-re fekszik Kislippótól. Magyarbólyról Pécsen át közelíthető meg vonattal, kb. három órás utazással, illetve lehetőség van autóbuszos közlekedésre is Villányon át, ez a menetidőt meghosszabbítja, kb. 270 percet vesz igénybe.

A fiatalok munkaerőpiacra történő bejutását megkönnyítő programok

A településen nincs konkrétan ilyen jellegű program. A munkaügyi hivatal szervezésében van lehetőség eljárni ilyen programokra, melyről a munkaügyi központ honlapjáról kapnak a lakosok bővebb információt. Ilyen jellegű programok szervezése egyrészt azért hiúsul meg, mert az érdeklődés csekély, kevés pályakezdő fiatal marad a településen, mert kevés a munkalehetőség.

Felnőttképző programok a településen, egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	téli közfoglalkoztatás képzései
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	Munkaügyi Központ által szervezett
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	van	téli közfoglalkoztatás képzései
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	Munkaügyi Központ által szervezett

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1/2013. (II. 11.) önkormányzati rendeletébe épített be:

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított bérpótló juttatást felváltotta a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg bérpótló juttatás támogatást csak két évente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden

támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az önkormányzat rendeletében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl. mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély 90%-ban fedezett ellátási forma, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás csak 80%-ban. Javasolt a bevezetése, mert bár ezzel a mentálisan leépült (amennyiben ez megfelelően igazolható) emberek zárja ki a közmunkaprogram lehetőségéből a rendelet, de meghagyja a jövedelmüket.

Az aktívkorúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel, a Családsegítő Szolgálattal kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni.

Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a. (98.000 forint).

Nyilvántartott álláskeresők száma, segélyben részesülők aránya

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	36	8	22,2%
2009	62	13	21,0%
2010	59	12	20,3%
2011	48	10	20,8%
2012	86	13	15,1%
2013	24	8	33,3%
év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	182	2	1,1%
2009	166	8	4,8%
2010	196	12	6,1%
2011	201	4	2,0%
2012	188	0	0,0%
2013	182	1	0,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segélynek három speciális típusa van.

Az álláskeresői segély első típusa annak az álláskeresőnek jár, aki legalább 180 napig álláskeresői járadékra volt jogosult, de a járadék folyósítási idejét kimerítette. Ebben az esetben az álláskeresői segély folyósítása iránti kérelmét az álláskeresői járadék megszüntetésétől számított 30 napon belül kell benyújtania.

Az álláskeresői segély második típusa azon álláskereső részére állapítható meg, aki álláskeresői járadékra nem jogosult, de az álláskeresővé válását megelőző négy évben legalább 200 nap jogosultsági idővel rendelkezik.

Az álláskeresői segély harmadik típusára jogosult az az álláskereső, akinek maximum öt éve hiányzik a rá irányuló öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez a segély iránti kérelem benyújtásának időpontjában. További feltétel, hogy az álláskeresői járadékban legalább 140 napig részesüljön és a járadék folyósítási idejének kimerítését követő három éven belül betöltse a rá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt, továbbá rendelkezzen az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel.

A fenti táblázatból jól látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül viszonylag kevesen jogosultak álláskeresői segélyre. Ennek főként az, hogy a fentiekben felsorolt feltételeknek nem felelnek meg.

Az álláskeresői járadékra az a személy jogosult, aki:

- álláskereső, és
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és
- kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, és
- vállalkozói tevékenységet sem folytat, és
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és
- számára az illetékes munkaügyi központ kirendeltsége sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Jogosultsági idő: amely alatt az álláskereső az álláskeresővé válást megelőző három év alatt munkaviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban töltött, vagy egyéni illetőleg társas vállalkozói tevékenységet folytatott, feltéve ez utóbbi esetben, hogy vállalkozói tevékenysége alatt járulékfizetési kötelezettségének eleget tett.

**Rendszeres pénzbeli támogatásban részesülők száma és
a támogatásból kizárt személyek aránya**

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	9	4,95	12	33,3	0	0
2009	9	5,42	10	16,13	0	0
2010	15	0,76	11	18,64	0	0
2011	16	0,8	12	25	0	0
2012	18	9,57	14	16,3	0	0
2013	8	04.jan	15	62,5	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

A rendszeres szociális segélyben részesülők 15-54 éves korcsoportba sorolhatók. Az ennél idősebb korosztály már nyugdíjas. 2013-ban a munkanélküliek több mint fele részesül foglalkoztatást

helyettesítő támogatásban. Olyanra nem volt példa, hogy valaki nem tudott 30 napos munkaviszonyt felmutatni, vagy valamilyen oknál fogva megvonták volna tőle a támogatást.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A község nem rendelkezik önkormányzati bérlakással, ezért a lakáshoz jutást ilyen módon nem tudjuk segíteni.

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Részben a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke. Az elmúlt két évben a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt.

Eladósodottság problémája:

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát természetben nyújtjuk.

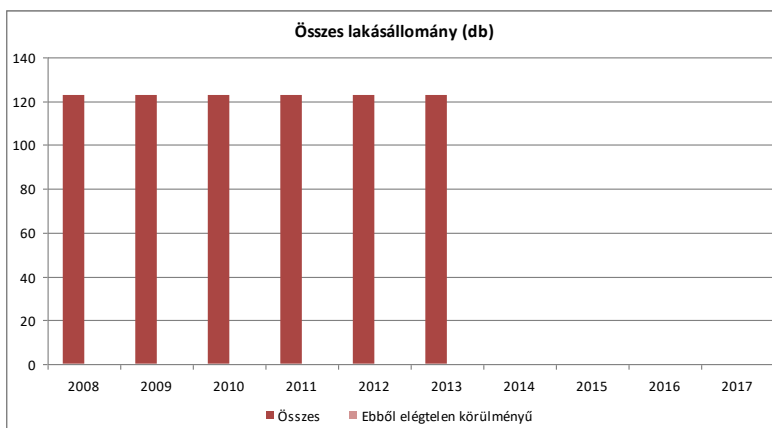
A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése és növekedése. Tudomásunk van olyan „hitel felvételi lehetőség” meglétéről is, melyre való jogosultság elbírálása meglehetősen elnagyolt. Olyan személyek is pénzhez juthatnak ily módon, akik csupán alkalmi munkavállalásból élnek. Ezen emberek anyagi problémáján ez a megoldás csak ideig-óráig segít, ugyanis a heti törlesztő részletekben történő visszafizetés terhe a családokra még nagyobb nyomást jelent, mint maga a pénzzűke helyzet. Ily módon az adósság adósságot szül, és ezeknek a szegény családoknak a még mélyebbre süllyedése lesz az eredmény.

A legvesélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai pl. kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

A település összes lakásállományának és ebből a bérlakások és egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok számának aránya

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	123	0	0	0	0	0	0	0
2009	123	0	0	0	0	0	0	0
2010	123	0	0	0	0	0	0	0
2011	123	0	0	0	0	0	0	0
2012	123	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzet a településen nincs, hajléktalan a településen nem él.

Forrás: önkormányzati adatok

Lakásfenntartási támogatásban részesülők aránya

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	18	0
2009	16	0
2010	13	0
2011	28	0
2012	29	0
2013	30	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma magas, sokan nem tudják önerőből fizetni ingatlanjuk rezi költségeit. A megsegítésükre az önkormányzat szociális tűzifa támogatást adott, illetve normatív lakástámogatásban részesülnek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A községben kimondottan szegregáció nincs, viszont van egy, régebben a Bóly Zrt szolgálati lakásaiból kialakított rész, mely nem közvetlenül a falu része, de közigazgatásilag Kislippó területéhez tartozik. Oda kövesút nem vezet, és nem olyan régen a víz, villany sem volt minden lakásba bevezetve. Napjainkra ezekben a lakásokban is van áram és a többségükben vezetékes víz is. Ezekhez a lakásokhoz viszonylag olcsón lehet hozzájutni az elhelyezkedésük, kis méretük és a kényelmi funkciók hiánya miatt,

Forrás: helyi adatgyűjtés

Lakások és komfort fokozatok

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	2	0	2	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	1,63	0	1,63	0
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	vezetékes ivóvízzel	vezetékes ivóvízzel	vezetékes ivóvízzel	vezetékes ivóvízzel

	ellátott lakások a belterületen	ellátott lakások a külföldön	ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	122	0	122	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	99,2	0	99,2	0
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külföldön	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	123	0	123	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	100	0	100	0
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külföldön	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	25	0	25	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	20,3	0	20,3	0
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külföldön	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

A településen lévő házak többsége téglából épült, de egy részük vályogház. Alappal rendelkeznek többségében, de – az épületek közül néhány legalább 100 éves – terméskő alappal. Szilárd falazattal rendelkezik minden ház, de ebbe a kategóriába belevettük a vályogfalú lakóházakat is. A lakóépületek többsége komfortos, be van vezetve a víz és villanyáram is. Vezetékes gáz hálózat van, kb. 25 házba van bevezetve, szennyvízcsatorna hálózat nincs kiépítve. Előre fizetős villanyórával a településen kettő család rendelkezik.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen élő állampolgárok a közszolgáltatások többségét sajnos csak a 20 km-re fekvő Siklóson éri el. A prevenció és szűrőprogramokat is legközelebb Siklóson veheti igénybe a

lakosság. Ide járhatnak tüdőszűrésre, nőgyógyászati és egyéb szakrendelésekre, valamint gyermekorvoshoz és ügyeletre is.

Az Önkormányzat csak a háziorvosi szolgálatot tudja ellátni heti két alkalommal, amikor a magyarbólyi háziorvos tart rendelőt az önkormányzat épületében erre kijelölt helyiségben. Kifejezetten gyermekorvosi ellátás nincs, a szomszédos településen sem, a gyermekek ellátását is a háziorvos végzi.

Fogorvosi alapellátásban Villányhoz tartozunk, védőnői ellátásban pedig Magyarbólyhoz.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Családsegítő Szolgálat és a házi segítségnyújtók biztosítják az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket.

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

Fejlesztő és rehabilitációs ellátásra sincs lehetőség a településen, ennek igénybevételéhez minimum a legközelebbi városba kell utazni.

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára nem biztosított, ennek igénybevételére a környező nagyobb városokban van lehetőség.

A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

I. Szociális alapszolgáltatások

- falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés.
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- közösségi ellátások
- támogató szolgáltatás
- utcai szociális munka

- nappali ellátás.

II. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások

- az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- a rehabilitációs intézmény,
- a lakóotthon
- az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
- a támogatott lakhatás,
- az egyéb speciális szociális intézmény

Az alapszolgáltatások

Megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük vagy
- hajléktalanságuk miatt.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

A szociális étkeztetést és a gyermekétkeztetést Kislippó település ellátja oly módon, hogy Magyarbóly Község Önkormányzatának konyhájáról viszi el az ételt a falugondnok, és hordja ki a településen a szociális étkezők részére, valamint szintén a magyarbólyi menzán keresztül kapnak az óvodás és iskolás gyermekek ebédet, igény szerint tízórait is. A magyarbólyi konyhán igyekeznek a lehetőségekhez mérten **egészséges és változatos ételeket készíteni a gyermekek és idősek egészségének megőrzése érdekében.**

II. Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az intézmények típusai

- ápolást, gondozást nyújtó intézmények,
- rehabilitációs intézmények,
- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények,
- lakóotthon.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról az ápolást, gondozást nyújtó intézményben gondoskodnak, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Az ápolást gondozást nyújtó intézmények típusai

- idősek otthona,
- fogyatékos személyek otthona,
- pszichiátriai betegek otthona,
- szenvedélybetegek otthona,
- hajléktalanok otthona.

Kislippó településen fentiek közül egyik intézmény sem található.

A nagykorú fogyatékos személy fogyatékos személyek otthonában történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése.

A pszichiátriai betegek otthonába az a krónikus pszichiátriai beteg vehető fel, aki az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem

igényel, és egészségi állapota, valamint szociális helyzete miatt önmaga ellátására segítséggel sem képes.

Azon ellátást igénylő, akinek a kezelőorvos által meghatározott alapbetegsége

- időskori vagy egyéb szellemi leépülés,
- súlyos antiszociális, közösségi együttélésre képtelen személyiségzavar,
- szenvedélybetegség,

csak abban az esetben vehető fel a pszichiátriai betegek otthonába, ha az intézmény az alapbetegségével összefüggésben is szolgáltatást képes nyújtani számára.

A pszichiátriai betegek otthonába történő felvételhez a területileg illetékes pszichiátriai gondozó szakorvosának, illetve - amennyiben az ellátás igénylése időpontjában kórházi kezelésben részesül

- a fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztálya vezetőjének - az intézménybe történő felvételt megelőző - három hónapnál nem régebbi szakvéleménye szükséges.

Szenvedélybetegek otthonában a szomatikus és mentális állapotot stabilizáló, illetve javító kezelést igénylő, önálló életvitelre időlegesen nem képes személyek gondozását végzi, ha kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorulnak.

A rehabilitációs intézmény a bentlakó önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálja.

Az intézmények típusai

- a pszichiátriai betegek,
- a szenvedélybetegek,
- a fogyatékos személyek,
- a hajléktalan személyek

rehabilitációs intézménye.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények – a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével – ideiglenes jelleggel, legfeljebb egy évi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények típusai:

- időskorúak gondozóháza,
- fogyatékos személyek gondozóháza,
- pszichiátriai betegek átmeneti otthona,
- szenvedélybetegek átmeneti otthona,

- éjjeli menedékhely,
- hajléktalan személyek átmeneti szállása.

Településünkhöz legközelebb a megyeszékhelyen, Pécsen, illetve Mohácson tudják a szakosított ellátási formákat és az intézményi ellátást igénybe venni.

Sportprogramokhoz való hozzáférés a településen korlátozottan, a település anyagi lehetőségeitől függően valósul meg. A település rendelkezik futballpályával, melyet a fiatalabb és idősebb korosztály egyaránt használhat.

Segítséggel és partneri együttműködés keretében időnként megrendezésre kerülnek egyéb közösségi sport programok is.

A gyermekeknek a Magyarbólyi Általános Iskolán keresztül van lehetőségük sportprogramokon és foglalkozásokon részt venni.

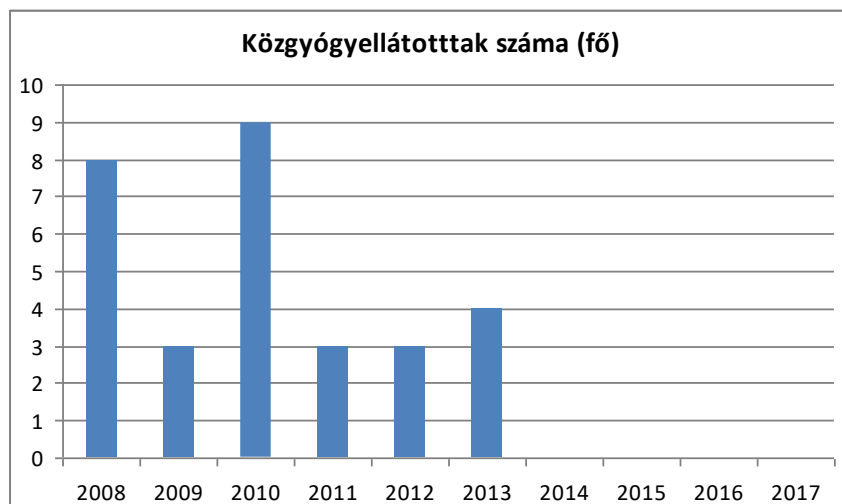
Háziorvosi és gyermekorvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nincs gyermekorvos. A magyarbólyi háziorvos jár ki heti két alkalommal rendelésre Kislippó településre, ő látja el a gyermek betegeket is. A rendelő a polgármesteri hivatal épületében kapott helyet.

Közgyógyellátásra jogosultak száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

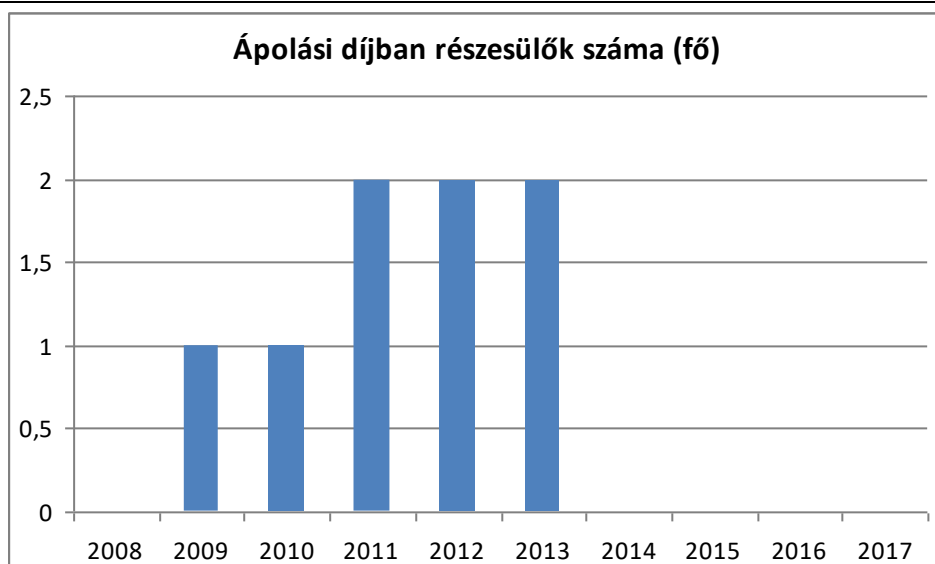
Jelenleg három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt:

1. alanyi jogon,
2. normatív alapon,
3. méltányossági alapon.

Méltányossági alapon a korábbi években közgyógyellátási igazolványra nem volt jogosult személy.

A fent felsorolt személyek alanyi vagy normatív alapon kapják a támogatást.

Ápolási díjban részesülők száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Településünkön a számuk viszonylag állandó.

Hátrányos megkülönböztetés a szolgáltatások igénybevétele területén nincs.

Szolgáltatást a településen kizárólag az önkormányzat és a helyi élelmiszerüzlet tulajdonosa nyújt.

Az ingyenes önkormányzati szolgáltatásokhoz, mint pl. a falugondnoki szolgálat mindenki egyenlő eséllyel juthat hozzá. A fizetős szolgáltatások, mint pl. a település élelmiszer üzletében, vagy a

mozgó árusoknál történő vásárlás lehetősége mindenki előtt nyitott. Igénybe venni minden lakos csak a saját anyagi lehetőségein belül tudja.

Ebből a szempontból a mélyszegénységben élők hátrányos helyzetben vannak, de nem az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, hanem a saját anyagi lehetőségeik miatt. Rajtuk az önkormányzat egy-egy átmeneti segély megállapításával tud ideiglenesen segíteni.

Pozitív diszkrimináció a hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások tekintetében, a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül nincs.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település lakossága életminőségének javítását úgy lehet a lehető legteljesebben biztosítani, ha tevékenységeink során a gazdaság, a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. Ezért törekednünk kell a közösségi élet minél sokrétűbbé tételére, a közösségi életbe be kell vonni az önkormányzati intézményeket, a munkahelyeket, a lakóközösségeket és a civil szervezeteket.

A helyi kötelező közzolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A település állampolgárai számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek.

A közzolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közzolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az elérhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése. Napjainkban azonban egyre nehezebb anyagi befektetés nélkül, vagy csekély anyagi befektetéssel olyan programokat, illetőleg szabadidős tevékenységekre lehetőséget biztosítani, amivel a társadalmi együttélést ösztönözni tudjuk.

Szűkös anyagi források miatt kevés olyan önkormányzati szervezésű programot tudunk a lakosságnak nyújtani, amellyel ezeket a célokat megvalósíthatjuk.

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai kézzel foghatóak a településen és környékén. Kislippó községen a katasztrófa helyzetek kialakulásánál is megfigyelhető a településen az összetartás és segítőkészség.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Információink szerint roma nemzetiségű lakos Kislippó településen nincsen.

A magyarországi romák kétségtelenül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. A legnagyobb problémát az jelenti, hogy a roma családok többsége nem is törekszik a társadalmi kitaszítottság megszüntetésére, nem tesznek a köz érdekében, nem próbálnak meg beilleszkedni. Nincsenek ösztönözve a továbbtanulásra, végzettség hiányában csak alacsonyabb rangú munkát tudnak végezni kevés pénzért. Ezáltal anyagi helyzetük rossz, gyakran folyamodnak lopáshoz, egyéb bűncselekményeket követnek el.

A mélyszegénységben élőknel összességében fellelhetők ezek a problémák, nem kizárólag a roma nemzetiségűeknél. Több, a társadalom periferiájára sodródott ember számára az elsődleges cél nem az, hogy megfelelő egzisztenciát alakítsanak ki maguknak, hanem az, hogy minél több szociális juttatást megkapjanak.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása **a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése** szerepel.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a munkanélküliek száma nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése. Nincs szülői ösztönzés a továbbtanulásra, rossz szülői példa követése generációkon keresztül.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.
A lakossági adósságállomány újratermelődése és növekedése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
Egészségügyi és higiéniai problémák.	Ingyenes szűrések szervezése, családsegítők és védőnő bevonásával.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A települési önkormányzat különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások, és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg. Településünkön jelenleg nem él fogyatékos gyermek.

Gyermekek száma a településen

	3 éves gyermekek	3-5 éves korú gyerekek	0-2 éves korú gyermekek száma	0-14 éves korú férfiak száma	0-14 éves korú nők száma
2007	1	6	4	23	19
2008	0	1	5	17	18
2009	0	1	5	17	16
2010	3	3	5	17	15
2011	1	4	5	19	16

Védelembe vétel, veszélyeztetett kiskorúak

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	2	0	0
2010	2	0	0
2011	2	0	0
2012	2	0	0
2013	2	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a gyámhatóság intézkedéseket fogantatosít. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

Gyermek jogán járó helyi juttatásban részesülő nincs a településen.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők és a tartós betegek, illetve fogyatékos gyermekek aránya

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	16
2009	19
2010	20
2011	20
2012	15
2013	16

Tartósan beteg, fogyatékos gyermek nincsen, kiegészítő gyermekvédelmi és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás folyósítás nem történt.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek a településen.

Forrás: Önkormányzati adatok,

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kislippó településen nincs szegregáció.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Meghatározhatjuk a veszélyeztetettségi okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek. 2013. évtől a hátrányos helyzet megállapítását a szülőknek külön kérelmezniük kell.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is. Nincs meg a törődés, a biztatás, a dicséret és az ösztönzés a szülők részéről. Ez gyakran okoz a gyermekeknél deviáns viselkedést iskolában, óvodában.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”. Az alapvető higiéniai feltételek hiánya is hasonló problémákat okoz. Gyakran találkozunk olyan jelenséggel, hogy a szülő nem törődik a gyermek esetleges betegségével, aki továbbra is óvodába és iskolába jár, megbetegíti a többi gyermeket, így

azok szülei előbb-utóbb kirekeszti a családot, a gyermeküket elválasztják, illetve tiltják az ő gyermekiktől. Így kezdődik már gyermekkorban a társadalmi kirekesztettség.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet. A gyermek általában a szülői mintával azonosul, azt veszi alapul, azt követi. Gyakran válik alkoholista szülő gyermeke is alkoholistává, illetve bűnöző szülő gyermeke bűnözővé.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Településünkön inkább az a helyzet jellemző, amikor nincs a szülő részéről elvárás, és nincs dicséret sem abban az esetben, ha a gyermek tehetséges és szorgalmas. Nincs ösztönzés a továbbtanulásra, illetve szakma megszerzésre.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2012-ben mintegy 17 család volt, ahol a családban egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimum 130%-a, illetve 140%-a (egyedülálló szülő, vagy fogyatékos, beteg gyermek esetén) alatt volt.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak.

Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermek étkezési lehetősége biztosított volt, a forrásoknak megfelelően igyekszik a magyarbólyi konyha egészséges és tartalmas ételeket készíteni, amelyek a gyermekek és a szociális étkezők egészségének megőrzését szolgálják.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli és természetbeni ellátások, melyeket, a **1/2013.(II.11.)** a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet tartalmaz.
- gyermekjóléti alapellátások: a Családsegítő Szolgálat szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában. Szolgáltatásai: gyógypedagógiai fejlesztés, pszichológus és jogi tanácsadás, szociális munka,

Az önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást 2013-tól Beremendi Alapszolgáltató Központon keresztül látja el.

A gyermekjóléti szolgálattal kapcsolatos teendőket és a családsegítéssel kapcsolatos feladatokat is egy családgondozó látja el Kislippó településen.

A 2012-es év folyamán, Kislippón 50 esetben segítettek információnyújtásban, sikertelen családlátogatás 5 alkalommal volt.

Benti gondozás 22, információnyújtás 41, tanácsadás, 5, segítő beszélgetés 5, ügyintézésben való segítségnyújtás 21, esetkonzultáció 23, esetkonferencia 6 alkalommal volt.

A településen 2 család 6 gyermeke állt alapellátás keretében történő gondozás alatt, és 3 család 10 gyermeke volt védelemben véve.

1 család esetében zajlott rövid távú, eseti gondozás.

Kislippó településen az életvezetési problémák, anyagi nehézségek, családon belüli konfliktusok és iskolai hiányzások jelentették a fő problémákat.

A jelzőrendszer működése:

A Gyvt. írja elő a jelzőrendszer tagjait és kötelező együttműködésüket, feladatukat a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében. A Szolgálat feladata a jelzőrendszer biztosítása és működtetése, mely lehetővé teszi mindazon szakemberek együttműködését, akik bárhol bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel. A jelzőrendszer tagjai az eü. Szolgáltatást nyújtók (védőnő, orvos), a személyes gondoskodást nyújtók, a közoktatási intézmények, a nevelési tanácsadó, a rendőrség, bíróság, ügyészség, a társadalmi szervezetek, egyházak és menekülteket befogadó állomások. A cél, hogy a szakemberek feladatukat ellátva, egymás munkáját kiegészítve segítsék a gyermekek veszélyhelyzetbe kerülésének megelőzését, illetve a veszélyeztetett gyermekek ellátását.

A jelzőrendszer területünkön is működik, tagjai állandó kapcsolatban vannak egymással, együttműködésük jónak mondható, de vannak hiányosságok. Az esetkonferenciákon a meghívott szakemberek többsége részt vesz, és minden szakember törekszik a gyermekek érdekében a saját területén a lehető legjobb megoldási javaslattal élni a felmerült problémák megoldására.

Sajnos a közoktatási intézmények és az orvos/védőnő esetén tapasztaljuk, hogy nem igazán mernek élni jelzési kötelezettségeikkel, így előfordul, hogy néhány probléma csak később jut tudomásunkra más fórumon keresztül, pl. a szomszéd teszi meg a jelzést.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket tanácsadás egészít ki.

A védőnő családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal segítségért. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

Védőnő és a rá eső gyermek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	35
2009	1	33
2010	1	32
2011	1	35
2012	1	37
2013	1	37

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A gyermek száma a 0-14 éves korosztályt teszi ki. A védőnői szolgáltatás a településen úgy működik, hogy a Magyarbóly település által foglalkoztatott védőnő alá tartoznak a vidéki gyermekek is.

Háziorvos által ellátottak száma				
	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	12923	0	4213
2009	0	14330	0	3658
2010	0	14980	0	3982
2011	0	14680	0	4521
2012	0	15373	0	5698

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A háziorvosi szolgálat a védőnői szolgálathoz hasonlóan úgy működik körzetünkben, hogy a magyarbólyi háziorvos jár ki a többi településre heti két alkalommal a többi településre rendelőt tartani. Fenti adatok a Nagyharsányi Közös Önkormányzati Hivatal Magyarbólyi Kirendeltségének egészére vonatkoznak, a háziorvos településre vonatkozó adatokat nem tudott szolgáltatni, mert a doktor egy praxisban látja el az összes települést. Az ellátott gyermekek száma minden évben az ellátottak közel felét teszi ki.

Bölcsődei ellátás a településen

A gyermekek napközbeni ellátását a Magyarbólyi Általános Iskola, az Óvoda, illetve családi napközi biztosítja. Felsorolt intézményekbe, továbbá a bólyi iskolának tagozataiba járnak a Kislippón élő gyermekek.

Magyarbólyon a családi napközis foglalkoztatások időtartama 11.40 – 15.30, illetve 16.00 óráig tartott. A foglalkozások 2 csoportban történtek. Az egyik csoportban 1-2. osztályos tanulók, a másikon pedig 3-8. osztályos tanulók vannak.

A foglalkozások célja, feladatai voltak: a napi tanulmányi munka megszervezése, a mindennapos testmozgás biztosítása, hátrányos helyzetű tanulók kiemelt fejlesztése, kulturális, technikai, sport, játék tevékenységek szervezése, társas kapcsolatok fejlesztése.

Az iskola tapasztalatai szerint a bejáró tanulók nagy aránya miatt a szülők igénylik a foglalkozások megszervezését, különösen az alsó tagozatos tanulók esetében.

A 2009 szeptembere óta működő 2 „kis” családi napközi a 1,5 - 4 év közötti gyermekeket látta el. Az egyik augusztusban megszűntetésre került. A gondozók végzettsége óvodapedagógus, illetve gyermek szakápoló. 4 csoportban bevezetésre került a 6-14 éves korosztály számára is a családi

napközis ellátás. A gondozói feladatokat az iskola pedagógusai látták el megbízás alapján. A kiscsoportos foglalkozás a résztvevőknek a szülői visszajelzések szerint hasznosak, a gyerekek tanulmányi eredményei javultak.

2013. szeptember 1-től az iskolában működtetett családi napközik okafogyottá váltak, tekintettel az ún. egész napos iskola bevezetésére. A diákokkal délután négy óráig foglalkoznak a tanárok, így a családi napközire igény nincsen, ezért a fenntartó azokat megszüntette.

Forrás: helyi adatgyűjtés

Egészségfejlesztési, sport- és szabadidős, szünidős programokhoz a gyermekek csak saját szervezésben férnek hozzá. A település önkormányzata szűkös anyagi forrásai miatt szünidős programokat nem, vagy csak nagyon ritkán tud szervezni. A gyermekek sportolási lehetősége a település futball pályájának használatával lehetséges.

Hátrányos megkülönböztetés a szolgáltatások nyújtása kapcsán **nincs**, és nem is volt soha jellemző. Az egyenlő bánásmód elve minden tekintetbe érvényesül.

Pozitív diszkriminációról a hátránykompenzáló juttatások, illetve szolgáltatások kapcsán, az ellátórendszer keretein belül **nincs tudomásunk**.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szervezzük meg.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását a köznevelési intézmény vállalja.

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	0
Hány településről járnak be a gyermekek	
Óvodai férőhelyek száma	50

Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (06 h-tól 16 h-ig):	6-16 óráig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	-
Gyógypedagógusok létszáma	-	-
Dajka/gondozónő	2	-
Kisegítő személyzet	2	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Kislippó településen óvoda nem üzemel. Az óvodáskorú gyermekek nevelését a Magyarbólyi Óvodában látja Kislippó Község Önkormányzata. Az óvodába 5 településről, Magyarbóly, Illocska, Kislippó, Lapáncsa és Villány településekről járnak be gyermekek.

Helyhiány miatt még soha nem kellett gyermek felvételét elutasítani.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok elszegényedése a fő ok.	Foglalkoztatási tájékoztatások szervezése, munkába állás ösztönzése céljából. Képzések szervezése a munkaügyi központon keresztül.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe a támogatást.	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.
Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása, melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség.	Iskolai és védőnői ösztönzés a továbbtanulásra.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkezik a nők esélyegyenlőségi problémáinak tekintetében.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban mindvégig 55 % maradt.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. Az önkormányzat ezeknek a problémáknak az orvosolását az idei évben már megkezdte. A tavalyi évben felújított, és beindításra váró illocskai Szociális Otthonba 15 fő szociális gondozó és ápolót képeznek ki. A tanfolyam 2013. őszén ér véget, ezt követően a tervek szerint még egy nyelvtanfolyamra is beíratják a képzést sikeresen elvégzők közül azokat, akiket az önkormányzat ténylegesen foglalkoztatni fog a Szociális Otthonban.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Egyrészt a munkából történő hosszú kiesés, másrészt a későbbiekben a kiskorú gyermek/gyermekek miatt. Sajnos kevés munkahely van, ami tolerálja egy anya gyermekápolási táppénzre vételét, vagy szabadságát a nyári

óvodabezárás ideje alatt. További problémát jelent az iskoláskorú gyermekek nyári elhelyezése. Több esetben úgy oldják meg ezt a problémát, hogy a nagyobb iskoláskorú gyermek vigyáz otthon a kisebbre, míg a szülők dolgoznak.

Munkavállalási korú férfiak és nők száma a foglalkoztatottak és a munkanélküliek arányában

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	114	99	94	83	20	16
2009	80	85	47	56	33	29
2010	108	86	78	57	30	29
2011	109	88	83	66	26	22
2012	87	101	34	68	53	33
2013	88	94	74	84	14	10

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Foglalkoztatást segítő képzési programok és a résztvevők száma

év	Foglalkoztatást segítő programok száma	Képzési programok száma	résztvevők száma	résztvevő nők száma
2008	1	0	4	2
2009	1	0	4	3
2010	1	0	6	4
2011	1	0	4	2
2012	1	0	5	4
2013	1	1	15	8

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Munkanélküli nők száma, iskolai végzettség

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/sz akmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	16	1	2	10	0	2	0	0
2009	29	1	7	14	4	4	0	2
2010	29	2	11	13	2	2	1	0
2011	22	3	13	9	1	3	1	1
2012	33	2	21	24	4	4	1	0
2013	10	1	4	9	2	3	1	1

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A munkanélküli nők száma 2007. óta fokozatosan nőtt, ezalól a 2013-as év már kivételt jelent, mert a közfoglalkoztatás átmenetileg csökkent a munkanélküliséget. Az Általános iskolai végzettség nélküli nők száma alacsony, 2013-ban mindössze egy fő. Kevés a szakmunkás végzettség fölötti képesítés, egyetemi és főiskolai végzettséggel rendelkező alig van a lakosok között.

5.2 A munkaerő piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Mint azt korábban már kielemeztük, a település bölcsődével, óvodával, iskolával nem rendelkezik. Ezen nevelési feladatokat Magyarbóly település intézményeiben látja el Kislippó Község Önkormányzata. Év közben általában meg tudják oldani a gyermekek elhelyezését, a falugondnok a falubusszal szállítja át a gyermekeket az óvodába és iskolába buszjárat indul minden nap. Nyáron nehezebb a felügyelet megoldása, főleg a két hetes óvodai bezárás miatt, de még inkább az iskolás gyermekek miatt, akik nyári elhelyezése nem megoldott. Ez a szülőkre óriási terhet jelent.

év	3 év alatti gyermekek száma a településen
2008	5
2009	5
2010	5
2011	5
2012	5
2013	5

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a

családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

Védőnőre jutó 0-3 éves korú gyermekek száma

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	5	5
2009	1	5	5
2010	1	8	8
2011	1	6	6
2012	1	6	6
2013	1	6	6

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A tapasztalatok szerint a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az erőszak jelentős része a családban marad, ilyen eset a településünkön nem történt.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Kislippó békés település, nem jellemzi sem a bűnözés, sem a családon belüli erőszak.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat területén két helyettes szülői család él, de községünkben nem jelentkezett igény az egyébként fogadóképes szülőknél történő elhelyezésre.

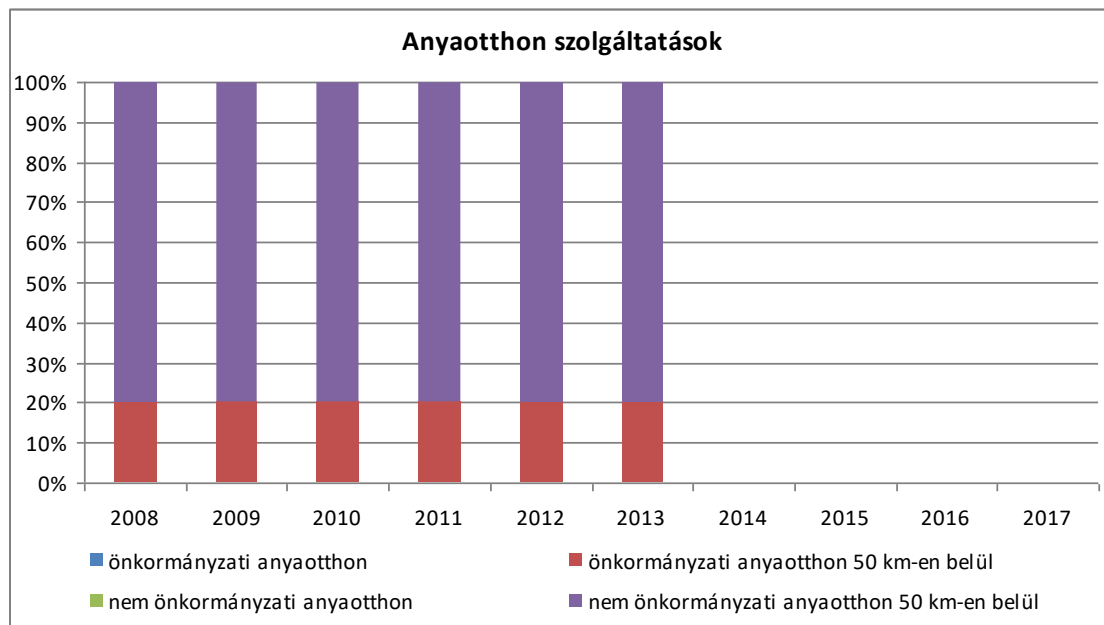
A területen átmeneti otthon nem működik, a legközelebbi Bólyban van, de ez nem mindig tud családot fogadni, a pécsi otthonok pedig egyáltalán nem látnak el vidéki családokat.

Az otthon hiányában a Szolgálat családgondozója biztosítja az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok és személyek szociális és mentálhigiénés ellátását.

Férőhelyek száma	önkormányzati	önkormányzati	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi)	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi)

	anyaotthon a településen	anyaotthon a település 50 km-es körzetében	anyaotthon a településen	anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008		1		4
2009		1		4
2010		1		4
2011		1		4
2012		1		4

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzati képviselők körében 2 nő testületi tag van. Megállapítható, hogy településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	4	2	0	0	0	0
2009	4	2	0	0	0	0
2010	3	2	0	0	0	0
2011	3	2	0	0	0	0
2012	3	2	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos

családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon.

Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. Sok nő azért nem tud állást vállalni, mert nem tudja gyermekét megfelelően elhelyezni, nem tolerálják a munkahelyek, ha az édesanya gyermekápolási táppénzre otthon marad beteg gyermekével. Ha egy munkáltatóhoz a meghirdetett állásra egy férfi és egy fiatal nő jelentkezik, nem tudatos diszkrimináció miatt, de a nő esélye a jövőbeli gyermekvállalás miatt lecsökken. Bérkülönbséget nem véltünk felfedezni a női és férfi munkavállalók, illetve a családos nők, vagy egyedülálló nők tekintetében.

A bérkülönbségek inkább a betöltött álláshely és az elvégzett munka, valamint az iskolázottság miatt keletkeznek.

Diszkrimináció a nők foglalkoztatása területén nincs.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Meg kell oldani a nyári gyermekelhelyezés problémáját Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése szüksége.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

A település időskorú népességének száma

	50-59 éves férfiak száma	50-59 éves nők száma	60 éves férfiak száma	60 éves nők száma	60-x éves férfiak száma	60-x éves nők száma
2007	23	16	0	1	33	47
2008	26	16	3	1	33	47
2009	28	15	2	0	32	44
2010	25	16	2	0	32	42
2011	25	21	3	1	34	43

A település elöregedő, egyre kevesebb gyermek születik. A lakosság jó részét idősebb, nyugdíjas vagy nyugdíj előtt álló lakosok teszik ki. Közöttük is magasabb a nők aránya, akik az elmúlt évek tendenciái alapján tovább élnek férjüknél.

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban lévők nők és férfiak száma

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	41	63	104
2009	38	62	100
2010	40	61	101
2011	37	61	98
2012	39	62	101
2013	38	62	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adatai is azt mutatják, hogy a nyugdíjas nők száma magasabb mint a nyugdíjas férfiaké. Általában tovább élnek a férjüknél, de sok esetben az egyedüllét és a szeretett pár elvesztése miatt viszonylag rövid idő alatt követik párjukat. Az egyedül maradó idős nők – de ide vehetjük az egyedül maradó férfiakat is – sorsa és élete a párjuk elvesztésével sokkal nehezebbé válik. Rajtuk tud segíteni a házigondozó és a falugondnok azzal, hogy a mindennapi életüket az általuk nyújtott szolgáltatásokkal megkönnyíti.

6.2 Idősek munkaerő piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	36	11	31%	9	5	56%
2009	62	14	23%	15	7	47%
2010	59	18	31%	19	11	58%
2011	48	13	27%	20	13	65%
2012	86	20	23%	24	12	50%
2013	24	12	50%	10	4	40%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A regisztrált munkanélküliekből elég magas arányban vannak az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek.

Hátrányos megkülönböztetés az időskorú lakosságra vonatkozóan annyiban érvényesül, hogy a nehezebb, emberi szervezetet jobban igénybe vevő munkára elsősorban fiatal jelentkezőket várnak. Napjainkban egy 50 év feletti férfi vagy nő nehezen talál magának állást. Minden ebbe a korosztályba tartozó személy megpróbálja megtartani állását, tudván azt, hogy új munkahelyet találni a környéken nagyon nehéz. Sokan azért nem mernek jövedelmezőbb lehetőségeket megpályázni, mert félnek a kudarctól és attól, hogy a régi munkahelyen történő felmondással és az új munkahelyen egy esetleges sikertelen felvétellel állás nélkül maradnak.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Településünkön az **idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése** sajnos nagyon nehéz. A házi orvosi ellátás hetente kétszer érhető el községünkben. Ha ezen a két napon kívül kell orvoshoz menniük, akkor azt Magyarbólyban, a szomszédos településen tehetik meg. Az oda való eljutásban segít a falugondnoki szolgálat szervezett munkája. A legközelebbi járó betegeket fogadó szakellátások Siklóson találhatóak. Ahhoz, hogy ezeket az ellátásokat igénybe vegyék, a falugondnoki szolgálat megléte létfontosságú. A falugondnok szállítja az időseket orvoshoz időpontra, és ha kell igény szerint kiváltja a receptjüket.

Időskorúak járadékában a településen nem részesül senki sem.

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés a településen korlátozott számban biztosított. Van teleház és könyvtár, de programokat az önkormányzat pénz szűkében csak ritkán szervez. Működik a településen egy civil szervezet, aki időnként szervez programokat egyrészt saját forrásból, másrészt önkormányzati támogatással, továbbá az önkormányzat által szervezett programokon is nagy létszámban megmozdulnak a kislippói emberek.

64 év feletti lakosság száma és a nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	113	0	0%
2009	62	0	0%
2010	63	0	0%
2011	111	0	0%
2012	113	0	0%
2013	115	0	0%

Forrás: TelR, KSH Tstar

A 64 év feletti lakosok száma magad és viszonylag állandó, ez alól kivételt képez a 2009-2010-es időszak, amikor is a számuk kevesebb volt. Nappali ellátás a településen nincsen.

Kulturális helyszínek és programok látogatása az idős korosztályban

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	1	1	0	8	4	0	1
2009	1	1	0	7	4	0	2
2010	2	2	1	9	5	0	3
2011	2	1	0	5	4	0	1
2012	2	2	0	12	5	0	3
2013	2	2	0	15	5	0	2

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A település idős lakosai ritkán járnak el színházi vagy mozi előadásokat nézni, ehhez a megyeszékhelyre kell utazni. Vallásgyakorlásra korábban volt lehetőség, de mára már nincs istentisztelet a településen. A számítógépet használni tudó idősök száma nagyon kevés, általában számítógépünk sincsen, teleházba sem járnak.

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	15	2	13,3%	1	6,7%
2009	15	2	13,3%	1	6,7%
2010	15	3	20,0%	2	13,3%
2011	15	2	13,3%	2	13,3%
2012	15	4	26,7%	2	13,3%
2013	15	6	40,0%	4	26,7%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek a település minden programján aktívan részt vehetnek. Fentiekben már említettük, hogy a település anyagi helyzete alakítja a programok szervezését. A korábbi években mindig rendelkezett tartalékkal, de a 2013. évi normatíva elvonások miatt a tartalékokat a település

jószerevel felélte, ezért nagyszabású programok szervezésére nincs forrása. Ilyen programok szervezésére esetlegesen más civil szervezetekkel, vállalkozókkal közösen kerülhetne sor, illetőleg pályázat útján. A település olyan programok szervezését rendszeresen vállalja, melyek saját pénzügyi lehetőségeibe beleférnek, hogy támogassa a falu lakosságának együttélését, közösségi életét. Ezekre a rendezvényekre az idősek is rendszeresen ellátogatnak.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerint.
A daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett a pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bevezetése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenciók szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak, hiszen a fogyatékos személyek jelentős részének helyzetét nem csupán saját egészségi állapota, hanem a társadalmi előítéletek, valamint az akadálymentesség hiánya is jelentősen nehezíti. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint több mint 561 ezer fogyatékossgal élő ember él Magyarországon, vagyis a fogyatékkal élők a népesség több mint 5,6 %-át teszik ki. A népesség fogyatékossg-típus szerinti megoszlását vizsgálva elmondhatjuk, hogy a legjelentősebb a mozgáskorlátozottak aránya, őket követik a látássérültek és a hallássérültek, majd pedig az értelmi fogyatékosok.

A fogyatékos személyek speciális segítséget igénylő emberek. Életük nem kevesebb, és nem több, egyszerűen más, másfajta emberi élet. A fogyatékos ember, a betegekhez, az idősekhez és a gyermekekhez hasonlóan segítségre szorul.

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy jelentősebb számban vannak közöttük időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával, betegség vagy baleset következtében vált azzá.

A szociális ellátások igénybevevői között jelen vannak a fogyatékkal élő személyek is. A fogyatékkal élők számára elérhető a családsegítés, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Településünkön nincs súlyos fogyatékkal élő személy él. Az egyéb fogyatékkal élő emberek, mint a **mozgáskorlátozottak, látáskárosultak, szellemi fogyatékkal élők, halláskárosultak megközelítőleg 20-an élnek a településen, jórésével idős, 64 év feletti korosztály.**

Közfoglalkoztatás keretében az önkormányzat nem alkalmaz fogyatékkal élőket. Egyrészt azért, mert a munkakör, amelyet közfoglalkoztatás keretében be lehet tölteni, nem teszi lehetővé fogyatékkal élő alkalmazását a fizikai munka nehézsége miatt. Másrészt pedig azért, mert a település önkormányzata munkahelyet teremteni kizárólag ebben a foglalkoztatási támogatás keretében tud.

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén a fogyatékossgal élők tekintetében **nincs tudomásunk.**

Pozitív diszkrimináció a hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások tekintetében **nincs**.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A **fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok**, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

Arról, hogy a településen mennyi fogyatékkal élő személy él a helyi adatgyűjtés során kapott adatokat és a házi segítségnyújtóktól kapott adatokat használtuk fel. A településen kizárólag az időskori fogyatékoságot tudjuk megemlíteni, ami kor előrehaladtával szervett mozgásszervi, látási és hallási károsodottság.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük, de lehetőségeink korlátozottak a település szűkös anyagi forrásai miatt. Leginkább azzal tudunk nekik segítséget nyújtani, hogy a falubusz és a falugondnoki szolgálat a rendelkezésükre áll, ha orvoshoz, vizsgálatra, bevásárlásra, vagy csoportos kulturális programon kívánnak részt venni.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A buszjáratok és a vonatjáratok sincsenek akadálymentesítve.

Településünkön a fogyatékkal élőkre vonatkozóan sajnálatos módon nem állnak rendelkezésre olyan mérhető statisztikai adatok. A csoport esélyegyenlőségének megteremtése érdekében a jövőben szükségesnek látjuk egy olyan átfogó felmérés elvégzését, amelyből kitűnik a településen fogyatékkal élő személyek száma, jellemzői, problémái. Ezt követően feladatunk olyan környezet működtetése, hogy a fogyatékkal élő személyek is egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi élet valamennyi területén.

.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesük

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	14	0
2009	13	0
2010	14	0
2011	14	0
2012	13	0
2013	14	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy a településen nincsen.

Forrás: Teir, helyi adatgyűjtés

A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

Civil és egyházi intézmény, illetve szolgáltatás nyújtás a településen nincsen.	Állami/önkormányzati							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	1	1	1	1				
étkeztetés	1	1	1	1				
házi segítségnyújtás	1	1	1	1				
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	1	1	1	1				
családsegítés	1	1	1	1				
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	0	0	0	0				
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	0	0	0	0				
támogató szolgáltatás	0	0	0	0				
nappali ellátás	0	0	0	0				

Forrás: helyi adatgyűjtés,

A falugondnoki szolgáltatás közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai:

- a) a közreműködés
 - aa) az étkeztetésben,
 - ab) a házi segítségnyújtásban (a rászoruló, egyedül élő emberek sorsát folyamatosan figyelemmel kíséri, jelzi problémáikat az illetékes szervek felé, napi gondjaik megoldásában segítséget nyújt – bevásárlás, tűzifa-behordás, hó-eltakarítás)
 - ac) a közösségi és szociális információk szolgáltatásában;
- b) az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így
 - ba) a háziorvosi, szakorvosi rendelésre szállítás,
 - bb) az egyéb egészségügyi intézménybe, szűrővizsgálatokra történő szállítás,
 - bc) a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása;
- c) az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása, így
 - ca) az óvodába, iskolába szállítás,
 - cb) az egyéb gyermekszállítás (rendszeres és eseti rendezvényekre, képességfejlesztő foglalkozásokra, ünnepekre, versenyekre)

A falugondnoki szolgáltatás közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó kiegészítő feladatai a lakossági szolgáltatások, így:

- a) a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése, valamint az ehhez kapcsolódó szállítási feladatok elvégzése szükség szerint
- b) az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- c) az egyéb lakossági szolgáltatások, egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.
- d) Mozgáskorlátozottak szállítása
- e) Munkanélküliek, álláskereső munkügyi központba szállítása (igény szerint, polgármesteri engedéllyel)
- f) Sportolók, helyi kultúracsoporthoz szállítása (igény szerint, polgármesteri engedéllyel)

Az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatások, így:

- a) az ételszállítás önkormányzati intézménybe,
- b) az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
- c) a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

- d) Település szempontjából fontos információk, hírek gyűjtése, közvetítése
- e) Közcélú, valamint a közmunkát ellátó személyek munkavégzésének irányítása, a polgármester utasításai alapján.
- f) Aktív részvétel a közterületek, zöldövezetek karban-, tisztántartásában (kaszálás, árkok tisztítása, hó-eltakarítás, egyéb karbantartási munkák, gépkarbantartások)

Házi segítségnyújtás:

Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- a) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- b) az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást. Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Kislippó településen is működik a házi segítségnyújtás, jelenleg egy fő végzi el ezt a feladatot.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

Kislippó Község Önkormányzata a szociális alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatokat a Siklósi Többcélú Kistérségi Társulás Szolgáltató Központján keresztül látta el. Ez a 2013. évtől megváltozott, a Beremendi Alapszolgáltató Központ veszi át ezt a feladatot. A korábban még működő jelzőrendszer működtetése költséges, korábban is pályázati forrásokból valósították meg azt, működtetésének sorsa még kérdéses. Kiszolgáltatott helyzetben sokszor lehetünk, például olyan betegségek esetén, mely mozgáskorlátozottsággal, szédüléssel, látászavarral jár. Ha nem biztonságos a mozgásunk, egyedül élünk, vagy idős hozzátartozónk igényel több felügyeletet napközben, melyet munka mellett nehéz megoldanunk és szeretnénk őt biztonságban tudni. Bár a mai modern technika adta lehetőségek sok könnyítést jelentenek némely esetben (pl. mobil telefon), de főleg az idősek számára körülményes a használatuk: nem látják jól a számokat, nehezen nyomják meg a

gombokat, többször leejthetik, ráadásul pont a problémás helyiségekbe (fürdőszoba) nem vihetik magukkal, ahol pedig a balesetek veszélye megnőhet.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás életmentő lehet azok számára is, akik családtag, közeli barát vagy jó szomszéd hiányában magányosan élnek, és válsághelyzetben nem számíthatnak senkire.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

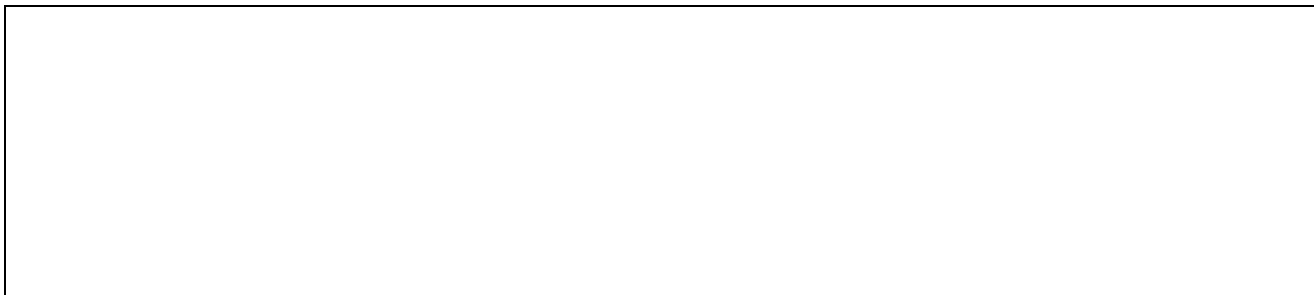
A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk. Mivel fogyatékkal élő személy a településen nincsen, kifejezetten számukra pénzbeli és természetbeni ellátás folyósítás nem történik. Minden egyéb esetben igénybe vehető természetesen – jogosultsági feltételek esetén – az aktív korú ellátás, a közgyógyellátás, a lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, átmeneti segély és minden további, korábbiakban felsorolt szociális juttatás.

Forrás: helyi adatgyűjtés

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A települési önkormányzat tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége megtörtént.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. Az önkormányzat a Művelődési házat és ezáltal a Polgármesteri Hivatal épületét akadálymentesített, megfelelő a bejutás a mozgáskorlátozottak részére, számukra mozgáskorlátozott mosdó is kialakításra került.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskor látozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	középfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	felsőfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	járó beteg szakellátás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	alapellátás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények		nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat,

A foglalkoztatók területén elmondható, hogy akadálymentesített munkahely a településen nincsen,.

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál.

Elmondható továbbá, hogy a közterületeken sem megoldott az akadálymentesítés, nincs vakvezető sáv, nincs tapintható információ és nincs hangos bemondás, valamint jelnyelvi segítség sem.

Ezek megvalósítására jelentős mennyiségű saját forrásra, vagy pályázati lehetőségre volna szükség. A tapasztalatok szerint azonban az akadály-mentesítettségi szint a településen elegendő.

Forrás: helyi adatgyűjtés

A település vasútállomással nem rendelkezik, a szomszédos Magyarbóly településen van vasútállomás, de rámpa kizárólag az épületbe segíti a bejutást. A mosdó és illemhely nincs akadály

mentesítve. Pályázati lehetőség esetén a település középületeiben kívánják a fejlesztést megvalósítani.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítettség	Pályázatok keresése az akadálymentesítés megoldására
Fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszorgató csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Pályázati lehetőség keresése teleház létrehozására.
A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon. Falugondnoki szolgálat aktívabbá tétele.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön két civil szervezet van, a Kislippó Lakóiért Egyesület, és a Kislippói Labdarúgó Egyesület.

A Kislippó Lakóiért egyesület célja a fiatalok közösségi munkába való bevonása, fiatalok összefogása; különböző, a fiatalok hasznos időtöltését segítő rendezvények újraélesztése. A településen lebonyolított kulturális, szabadidős sportrendezvények megszervezése, lebonyolítása, azok támogatása; káros szenvedélyek elleni küzdelem. Erőszakellenes szemléletmód kialakításának segítése; természetvédelem; szabadidős tevékenységekhez szükséges feltételek megteremtése; számítástechnika megismertetése, mindennapos használatának elősegítése a fiatalok körében, tanfolyamok szervezése. Akkreditált, egyéb ifjúsági közösségfejlesztő tanfolyamok, nyelvtanfolyamok szervezése. Helyi oktatási-, nevelési intézményekkel való kapcsolattartás hatékonyabb munkavégzés elérése céljából. Belföldi és nemzetközi partnerkapcsolatok kiépítése; nemzetiségek hagyományainak ápolása. A testépítés feltételeinek megteremtése; ifjúsági zenekar, kulturális csoportok támogatása. A község területén közösségi rendezvények szervezése és azok támogatása.

Az Önkormányzat – lehetőségeihez mérten - támogatja a civil szervezetek munkáját, működését. A Képviselő-testület törekszik arra, hogy a szervezetekkel jó partneri viszonyt alakítson ki, ez nem minden esetben alakul így, de elmondható, hogy a lakosság érdekében mindig sikerül egymást támogatva tenni a közösségért. A jó együttműködés következménye, hogy az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek ezen szervezetek.

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik

Társulási kapcsolata kizárólag a szociális alapszolgáltatások ellátása tekintetében van. 2013. I. negyedévének végéig a Siklós Többcélú Kistérségi Társulással, 2013. július 1-től pedig a Beremendi Alapszolgáltatási Központtal ugyanezen célból.

A Nagyharsányi Közös Önkormányzati Hivatal Magyarbólyi Kirendeltségébe tartozó települések társulása pedig az óvodai nevelés ellátására, és közös fenntartására vonatkozóan valósult meg.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, szakemberek. Módszere a kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

A tervezet a helyben szokásos módon kihirdetésre került, így az állampolgárok is véleményt mondhattak. Az elfogadott dokumentum hozzáférhető, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a munkanélküliek száma nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése. Nincs szülői ösztönzés a továbbtanulásra, rossz szülői példa követése generációkon keresztül.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A lakossági adósságállomány újratermelődése és növekedése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata.
	Egészségügyi és higiéniai problémák	Ingyenes szűrések szervezése, családsegítők és védőnő bevonásával.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok elszegényedése a fő ok.	Foglalkoztatási tájékoztatók szervezése, munkába állás ösztönzése céljából. Képzések szervezése a munkaügyi központon keresztül.
	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe.	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.
	Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása, melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség.	Iskolai és védőnői ösztönzés a továbbtanulásra.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerint.
	a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák, pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bevezetése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.

	Gyakran válnak áldozattá. Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedése. Generációs programok szervezése.
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas. A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Meg kell oldani a nyári gyermekelhelyezés problémáját Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése szüksége. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások. Szabadidős programok szervezése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítettség Fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknél vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszorgító csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van. A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő. Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Pályázatok keresése az akadálymentesítettség megoldására A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Pályázati lehetőség keresése teleház létrehozására. Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon. Falugondnoki szolgálat aktívabbá tétele.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a munkanélküliek száma nem csökken. A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése. Nincs szülői ösztönzés a továbbtanulásra, rossz szülői példa követése generációkon keresztül. A lakossági adósságállomány újratermelődése és növekedése. Egészségügyi és higiénias problémák	Önkormányzat, Munkaügyi Központ, Képző intézet Családsegítő szolgálat, Önkormányzat, Iskola, Óvoda Önkormányzat, Családsegítő szolgálat Háziorvos, védőnő, családsegítő szolgálat, falugondnoki szolgálat, házi segítségnyújtók
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok elszegényedése a fő ok. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe. Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása, melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség.	Önkormányzat, köh pü-i csoport. Önkormányzat, szociális ügyintéző, családsegítő szolgálat, szociális segítő, védőnő. Iskola, óvoda, védőnő
Idősek	Magas az egyedül élők aránya. A daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák, pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek. Gyakran válnak áldozattá. Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Önkormányzat, házi segítségnyújtók, családsegítő szolgálat, szociális segítő Önkormányzat, házi segítségnyújtók, családsegítő szolgálat, orvos Rendőrség, házi segítségnyújtók, önkormányzat Önkormányzat, falugondnoki szolgálat, családsegítő szolgálat
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas. A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Munkaügyi központ, önkormányzat, Családi napközi, iskola, óvoda, falugondnoki szolgálat. Önkormányzat, szociális ügyintéző, Családsegítő szolgálat Önkormányzat, családsegítő szolgálat, védőnő falugondnoki szolgálat

Fogyatékkal élők	Akadálymentesítettség	Önkormányzat
	Fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	Önkormányzat, Civil szervezetek
	A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Háziorvos, házi segítségnyújtók, családsegítő szolgálat, védőnő
	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Falugondnoki szolgálat, háziorvos, házi segítségnyújtók, önkormányzat, védőnő

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák ugyanolyan eséllyel kapnak munkát, mint a magyar állampolgárok, társadalmunk aktív résztvevői lehessenek, ne legyen olyan nemzetiség, mely kizártnak érzi magát. Legfőbb célunk az, hogy egymással békésen, biztonságban éljünk együtt, neveljük gyermekeinket.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményein javítsunk, problémájukra megoldást találjunk, lehetőségeikről folyamatos tájékoztassuk őket. Minden ember egyenlő, függetlenül attól, hogy az életet szerényen vagy jómódban éli. Gyermekeink együtt járnak iskolába, óvodába, egymás között találnak barátokra. Törekszünk szegény sorsú embertársaink megsegítésére.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek megfelelő ellátását, nevelés, egészség, elhelyezés és biztonság tekintetében. Nevelésük fontos, a társadalom számára hasznos, hogy művelt és szorgalmas, megbízható, családszerető ember válhasson belőlük. Ösztönözzük őket a továbbtanulásra, új ismeretek elsajátítására, egymás elfogadására és megsegítésére.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, azok szükségleteire, tájékoztatókkal és programokkal segítjük őket értesülni a világ dolgairól. Óvjuk egészségüket, segítünk annak megőrzésében. Ösztönözzük őket új dolgok felfedezésére, a társadalmi kapcsolatok ápolására, hogy a környezetüknek értékes és tapasztalt tagjai maradhassanak, akikhez a fiatalabb generáció örömmel fordulhat tanácsért, segítségért.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy egyenlő eséllyel induljanak a munka világába, ösztönözzük a párokat a gyermekvállalásra, megpróbáljuk megoldani a GYES-ről GYED-ről visszatérő édesanyák gyermekeinek nyári elhelyezését. Lehetőséget keresünk arra, hogy a nők, mint a család központjai részt vehessenek minél több egészségügyi szűrésen és vizsgálaton egészségük megőrzése érdekében.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre és azok biztonságára, életminőségük javítására azzal, hogy számukra az akadálymentesítést mielőbb, teljes körűen megvalósítsuk.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	Munkanélküliség	Munkanélküliség csökkentése, munkahelyteremtés	Önkormányzat éves terve, költségvetése	Közfoglalkoztatási pályázat benyújtása	Polgármester	2014. évi közfoglalkoztatási pályázathoz kapcsolódó pályázati kiírás	Munkanélküliség felmérése	Emberi: igényfelmérés a lehetséges munkavállalók területén Tárgyi: az előző években használt és vásárolt startmunka eszközök használata és átvétele a tárgyévi startmunka programba. Munka- és balesetvédelmi oktatások és tűzvédelmi oktatások szervezése.	Pályázati lehetőségtől függően
2	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj	Hátrányos helyzet öröklődése, rossz szülői példa	Ösztönzés a továbbtanulásra	Önkormányzat éves terve, költségvetése	Programszervezés, szolgáltatások bővítése	Polgármester	2015-től folyamatosan	Felmérés, adatgyűjtés	Pályázati lehetőségek, önerő megléte	Pályázati lehetőségtől függ és a költségvetés helyzetétől

	alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.									
3	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.	Adósságállomány	Adósságállomány csökkentése, túlzott hitelfelvétel kockázatának megismertetése	Tájékoztatók,	Előadások, tájékoztató füzetek készítése, életminőség vizsgálat	szociális szféra, pénzügy, Polgármester,	2015-től folyamatosan	Felmérés, adatgyűjtés	Pénzügyi rálátás	Fenntartható
4	Ingyenes szűrések szervezése, családsegítők és védőnő bevonásával.	Egészségügyi és higiénias problémák	Egészségmegőrzés, egészségtudatos életmód, higiénia	Tájékoztatók, szórólapok	Ingyenes szűrések szervezése, falugondnoki szolgálat bevonása	Háziorvos, Védőnő, Falugondnok, Polgármester	2014-től lehetőségek szerint 1 alkalommal	Adatgyűjtés Családsegítő szolgálat bevonásával	Ingyenes szűrések, humán erőforrás pénzügyi kihatással	Fenntartható amennyiben adottak az ingyenes szűrések
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Foglalkoztatási tájékoztatások szervezése, munkába állás ösztönzése céljából. Képzések szervezése a munkaügyi központon keresztül.	Elszegényedés	Szülők ösztönzése a munkába állásra a gyermekeik jóléte érdekében	Munkaügyi központ képzési terve, önkormányzat éves terve	Foglalkoztatási tájékoztatók, programok szervezése, képzések lehetőségének keresése, képzések szervezése	Polgármester, Családsegítő szolgálat	2014. évtől minden évben lehetőség szerint 1 alkalommal	Programokon résztvevők számának figyelése, eredményességi vizsgálat	Munkaügyi központ és képző intézetek mint humán erőforrás kapacitása és lehetőségei,	Javulhat a család működése
2	Szülők tájékoztatása a kedvezményről járó további támogatásokról.	Szociális lemaradás, a gyermek oktatásának anyagi terhei	Szociális hátrányokból eredő lemaradások felzárkóztatása	Gyermekevédelmi törvény, helyi rendeletek	Szociális juttatások ismertetése a rászorulóknak részére, támogatások megállapítása, adatok átadása iskola, óvoda részére	Jegyző, Polgármester, Igazgatási csoport, Iskola igazgató, óvoda vezető	Folyamatos	Szülői nyilatkozatok, iskolai, óvodai nyilvántartások	nyilatkozatok, nyilvántartások, adatszolgáltatások	Óvodai és iskolai neveltetés megkönnyítése
3	Iskolai és	Szülői ösztönzés	A szülői rossz	Közüktatási	Iskolai	Iskola igazgatója	Minden nevelési	Továbbtanulási	Humán	Munkanélkülisé

	védőnői ösztönzés a továbbtanulásra.	hiánya, minek következtében a gyermek nem szerez szakmát, nem tanul tovább, megnő a munkanélküliség esélye.	példa követésének kiküszöbölése, felkészítés a továbbtanulásra	fejlesztési terv, továbbtanulási tájékoztatók	előadások a továbbtanulásról, felmérések a gyermek továbbtanulási szándékáról a gyermek és szülők körében	és tanára, Családsegítő-szolgálat	év januárjától a felvételiig.	mutatók	erőforrás: tanárok, szülők és gyermekek. Tárgyi erőforrás: Szakközépiskolák, szakmunkásképző intézmények nyílt napjai, tájékoztatói	g csökkentése, magasabb iskolázottság
--	--------------------------------------	---	--	---	---	-----------------------------------	-------------------------------	---------	---	---------------------------------------

III. A nők esélyegyenlősége

1	Meg kell oldani a nyári gyermekelhelyezés problémáját. Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése szükséges.	Munkanélküliség, nyári gyermekelhelyezés problémája	Munkába álló kisgyermekes édesanyák támogatása, női munkavállalás támogatása GYES/GYED-ről való visszatéréskor	Családi napközi szervezeti és működési szabályzata	Közfoglalkoztatás szervezése, nyári gyermekelhelyezés megoldása, családbarát foglalkoztatás	Polgármester, Családi napközi	Folyamatos	Ellátott gyermekek száma, nők munkavállalásának felmérése	Családi napközi nyitvatartása, anyagi forrás megteremtése a családi napközi nyári üzemeléséhez	Normatíva igénylés, több gyermekes nő munkába állása
2	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások.	Elszegényedés a több gyermeket nevelő családokban	Családok támogatása az édesanyák munkába állásával	Szociális törvények, önkormányzati rendeletek	Gyermekjóléti szolgáltatásokat, támogatásokat megismerjük, igénybe vesszük	Polgármester, jegyző, szociális ügyintéző, falugondnok	Folyamatos	Családi napköziben ellátott gyermekek száma, gyermekes nők munkavállalási statisztikája	Önkormányzat dolgozói, családsegítő szolgálat, családi napközi, falugondnoki szolgálat	Fenntartható
3	Szabadidős programok szervezése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.	Magányérzet kialakulása	Mentális állapot javítása, családi konfliktusok kialakulásának csökkentése		Szabadidős programok szervezése, zöldterületek és közparkok felújítása	Polgármester	Évente legalább egyszer,, pályázati forrásoktól és költségvetéstől függetlenül	Felmérések, adatgyűjtések	Pályázati lehetőségek, önkormányzati önerő	Boldogabb, kiegyensúlyozottabb családok

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok,	Magas egyedül élők száma	Társadalmi életben való részvétel ösztönzése,	Költségvetés	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok,	Polgármester	Évente lehetőség szerint, ahányszor az	Programban résztvevő idősök száma, igényfelmérés	Pályázatok, önkormányzati önerő, képzési lehetőségek,	Pályázati lehetőségektől és a képzésektől
---	--	--------------------------	---	--------------	--	--------------	--	--	---	---

	szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerint.		növelése.		szolgáltatások szervezése, képzések igény szerint, pályázat útján.		anyagi lehetőségek engedik.	képzések szervezéséhez.	falugondnoki szolgálat igénybe vétele	függően
2	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bevezetése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése	Helyben nem biztosított szűrések és szakellátások	Idős emberek egészségmegőrzése, prevenciós szemlélet erősítése, egészségtudatos magatartás fejlesztése		Felmérni kinek van szüksége az egészségügyi intézményekben történő elszállításra, gyógyszerek kiváltására.	Falugondnok, polgármester	Igény szerint	Utaztatások száma	Falugondnoki szolgálat, falubusz üzemanyag költsége és a falugondnok szabad munkaidő kapacitása	Normatíva igénylése a feladat ellátásához
3	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedése.	Gyakran válnak áldozattá	Az idős emberek biztonságának védelme	Rendőrségi statisztikák, éves beszámoló	Polgárőrséggel együttműködve fokozottan ügyelnek azokra az otthonokra, melyekben idős személyek élnek.	Rendőrség, Polgárőrség, Polgármester	Folyamatos	Betörések, csalások, lopások száma idősek körében	Emberi erőforrás a védelemhez	Biztonságérzet nő, nyugodtabb életvitel
4	Generációs programok szervezése.	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Összetartás és megértés növelése a generációk között.		Olyan programok szervezése, ahol idős és fiatal együtt kapcsolódhat.	Polgármester, családsegítő szolgálat	Évente legalább egy alkalommal pályázati lehetőségektől illetve az önkormányzat költségvetésétől függetlenül.	Programokban résztvevők száma, családsegítő szolgálat beszámolója	Pályázatok, önkormányzati önerő, szervező személyzet	Generációk összetartása

V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége

1	Pályázatok keresése az akadálymentesítés megvalósítására	Nem akadálymentesített középületek	Az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása az önálló életvitelben	Települési fejlesztési stratégia	Akadálymentesítés megvalósítása pályázatok keresésével a fejlesztésre.	Képviselő-testület	2017. december 31.	Akadálymentesített középületek száma, utak aránya	Humán erőforrás: pályázatírás, tervező mérnöki munka. Épületek felújítása, utak	Maradandó, hosszú távon biztosított az akadálymentes közlekedés.
---	--	------------------------------------	---	----------------------------------	--	--------------------	--------------------	---	---	--

									korszerűsítése pályázat útján.	
2	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.. A fogyatékosok és idősek számítástechnikai oktatása.	Kapcsolatteremtés és önszorgító csoportokba járásra kevés lehetőség van.	A kommunikáció egyik színtere az internet világa, pályázati lehetőségek keresése idősek oktatására.		Az internetezés lehetőségével új információkat szerezhetnek, kapcsolatot tarthatnak hasonló embertársaikkal és az ügyeik intézését is megkönnyíthetik.	Képviselő-testület	2016. december 31. amennyiben pályázati úton önrő nélkül a fejlesztést meg lehet valósítani.	Fogyatékosok száma	Pályázati kiírások, pályázatíró, kivitelező, alkalmazott	Könnyebb beilleszkedés, élet könnyítése
3	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségük javító intézkedések bevezetése.	Pszichiátriai problémák, szenvedélybetegségben szenvedő emberek számának növekedése (alkoholizmus, drog)	Életminőséget javító intézkedések bevezetése, prevenció.	Háziorvosi nyilvántartás	Elemzések készítése, problémák feltárása, programok, intézkedések bevezetése	Háziorvos, védőnő,	Évente egy alkalommal.	Résztvevők aránya	Humán: előadók, adatgyűjtést végzők	Életminőség javulás
4	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon. Falugondnoki szolgálat aktívabbá tétele.	Nehezen jutnak el a fogyatékos emberek a szűrővizsgálatokra, szakorvosi rendelésekre	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.		Falugondnoki szolgálat aktivizálása a vizsgálatokra történő szállítás kapcsán.	Falugondnok, polgármester, háziorvos	Igény szerint	Fogyatékkal élő emberek nyilvántartása	Falugondnoki szolgálat, üzemanyag a falubuszhoz.	Egészségesebb élet.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Kislippó Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programja alapján az önkormányzatnak biztosítani, és vizsgálni kell, hogy az intézmények működését és munkáját érintő, és az esélyegyenlőségi szempontból fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumba és iránymutatásba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései. Értékeli, visszacsatolja a program ellenőrzése során szerzett információkat.

Biztosítja az önkormányzati döntéshozók, tisztségviselők és intézményvezetők felkészítését a programban végrehajtandó feladatokra, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket az érintett területeken az alábbi alapelveknek megfelelően:

A személyes gondoskodás biztosítása során fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek. Az intézményekben az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő környezetet kell biztosítani.

A lakosság széles körében tudatosítani szükséges az egyén és a társadalom közös felelősségét. A szociálpolitika értékei a társadalompolitika és a szociális munka értékeit ötvözi. Legfőbb alapérték kell, hogy legyen: a lehetőségek, források és szolgáltatások mindenki számára egyenlő hozzáféréseinek a biztosítása abból a célból, hogy önállóan, megfelelő szinten tudják élni az életüket a segítségre szoruló emberek.

A szakemberek úgy álljanak kapcsolatban a szolgáltatást igénybevevőkkel, hogy azok értékeit, személyiségét elfogadják, az emberi méltóságot tiszteletben tartásák.

A civil társadalom erősítése, a kirekesztés elleni küzdelemben való bevonása. Hatékonyabbá kell tenni közreműködésüket a helyi közügyek alakításában. Ennek eszköze a társadalmi párbeszéd intézményeinek fejlesztése, a jogok és a jogtudat erősítése, továbbá a diszkrimináció és a társadalmi előítéletek elleni küzdelem.

A lakossági kapcsolatokra is nagyobb hangsúlyt kell helyezni. Fontos, hogy az érintettek korrekt információkkal rendelkezzenek a szociális szolgáltatásokról, azok tartalmáról, a jogosultsági feltételekről és a hozzáférési lehetőségekről. A tájékoztatáshoz – a helyi újság

mellett – fel kell használni az elektronikai eszközöket, és az eddig működő tájékoztatási formákat is.

Ha az önkormányzat nem rendelkezik forrással a program kötelező feladatainak támogatására, végrehajtására egyéb eszközöket keres. A szűkös anyagi források miatt leginkább pályázati úton, azon belül is 100%-osan támogatott pályázati lehetőségekkel képes a kitűzött fejlesztéseket megvalósítani.

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

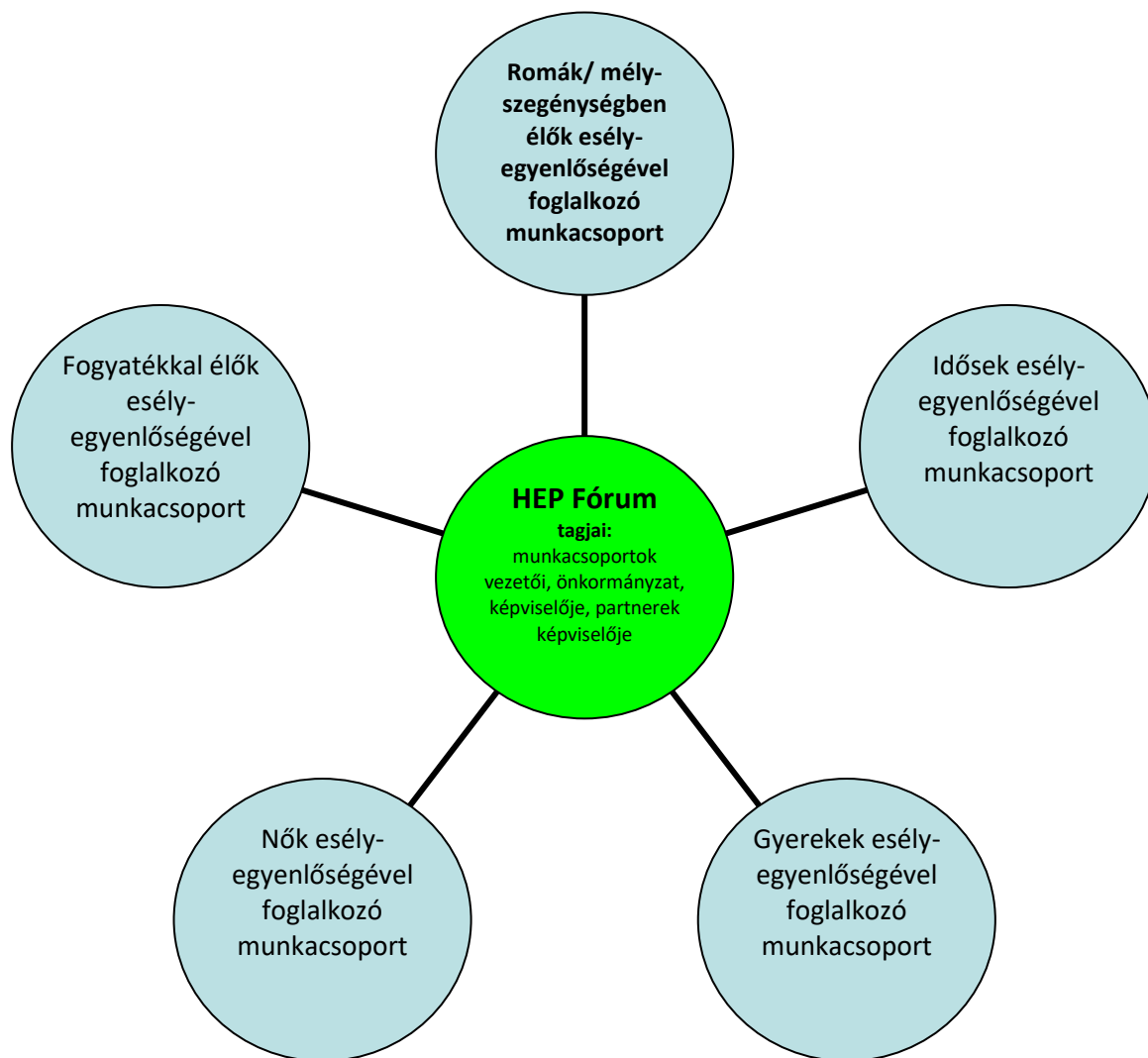
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv vagy feljegyzés készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

Kislippó Esélyegyenlőségi Programjának vizsgálata az alábbiak szerint történik:

Az intézmények az éves beszámolóikban értékelik az esélyegyenlőségi program megvalósítását.

A Képviselő Testület az intézményi beszámolók alapján éves értékelést készít, melyben meghatározza a fejlesztendő területeket, az eddig eredményeket, a beavatkozások hatékonyságát, az új problémákat beazonosítja, amelyre megoldási javaslatot készít, valamint ellenőrzi a Program végrehajtásában feltüntetett határidők betartását és a végrehajtás teljekörűségét.

Az értékelést minden érintett intézmény megkapja, melyek fejlesztési területeit éves tervezésénél figyelembe veszi.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

Az Önkormányzat a Programot az SZMSZ-ben szabályozott módon közzé teszik.

Továbbá szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiát bevonni (tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását követően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze, amelyre a szülők, a hátrányos helyzetű csoportok képviselői, valamint a nevelőtestületek tagjai is meghívást kapnak. A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv nyilvánosságra hozatala.

A nyilvánosság folyamatos biztosítása érdekében évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település

döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézmények, szülők és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Az éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk, természetesen csak aggregált adatokat és információkat közölve, a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek, illetve csoportok az itt meghatározott körben felelősek.

A Program végrehajtásáért az önkormányzatok részéről a jegyző felel. Az ő feladata és felelőssége:

- Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, de főként az intézmények, szülők és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen az Esélyegyenlőségi Program, illetve, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő közoktatási intézmények dolgozói ismerjék és kövessék a benne foglaltakat.
- Biztosítani kell, hogy az önkormányzat, illetve az egyes intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedési terv végrehajtásához.

- Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

Az Esélyegyenlőségi Program megvalósításának irányításáért az önkormányzat részéről a polgármester felel. Az ő feladata és felelőssége:

- A Program megvalósításának koordinálása,
- a végrehajtás nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása,
- a szükséges esélyegyenlőségi munkacsoportok összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a településen működő intézmények vezetői:

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentességet, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék az Esélyegyenlőségi Programban foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt.
- Az intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje az intézkedési tervet, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe.

Érvényesülés, módosítás

Az Esélyegyenlőségi Program keretében lezajló intézkedéseket folyamatosan nyomon követik. Minden olyan esetben, amikor a vállalt célok teljesülése elmarad, kötelesek kivizsgálni a vállalt célok teljesülése, vagy a tervezett intézkedés megvalósulása elmaradásának okait.

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kislippó község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kislippó község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 48/2013. (XI.20.) számú határozatával elfogadta.

Dátum

Aláírás

A Kislippó Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás
Védőnő

Dátum

Partner aláírás
Falugondnok

Dátum

Partner aláírás
Iskola igazgató

Dátum

Partner aláírás
Óvodavezető

Dátum

Partner aláírás
Jegyző

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.